

SEANCES DU MARDI 12 FEVRIER 1985
VERGADERINGEN VAN DINSDAG 12 FEBRUARI 1985ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DE L'APRES-MIDI
NAMIDDAGVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1513.

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (Discussion):

Projet de loi relatif aux intercommunales.

Discussion et vote en seconde lecture de l'article 31 (nouveau).
— *Orateurs*: MM. Van Herreweghe, rapporteur, Wyninckx, p. 1513.Justification de vote: *Orateur*: M. Wyninckx, p. 1514.

Proposition de loi relative à la publication et à la diffusion de certains sondages d'opinion.

Vote sur les amendements et sur les articles réservés. — *Orateurs*:
M. Vandezande, M. le Président, p. 1515.

Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1985.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1984.

Discussion générale (suite). — *Orateurs*: M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, adjoint au ministre des Relations extérieures, M. Lutgen, p. 1520.Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1984-1985

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1513.

ONTWERPEN EN VOORSTEL VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet betreffende de intercommunales.

Beraadslaging en stemming in tweede lezing over artikel 31 (nieuw). — *Sprekers*: de heren Van Herreweghe, rapporteur, Wyninckx, blz. 1513.Stemverklaring: *Spreker*: de heer Wyninckx, blz. 1514.

Voorstel van wet betreffende de bekendmaking en verspreiding van opiniepeilingen.

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen. — *Sprekers*: de heer Vandezande, de Voorzitter, blz. 1515.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1985.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1984.

Algemene bespreking (voortzetting). — *Sprekers*: de heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen, de heer Lutgen, blz. 1520.

Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1985.

Discussion et vote des articles, p. 1526.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1984.

Discussion et vote d'articles, p. 1528.

Projet de loi contenant le budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1985.

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1984.

Discussion générale (suite). — *Orateurs*: MM. Sondag, De Cooman, Cudell, M. Grootjans, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et des Classes moyennes, M. Knoops, secrétaire d'Etat à l'Energie, adjoint au ministre des Affaires économiques, et secrétaire d'Etat aux Classes moyennes, adjoint au ministre des Finances et des Classes moyennes, M. Friederichs, p. 1529.

Projet de loi contenant le budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1985.

Discussion et vote des articles, p. 1536.

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1984.

Discussion et vote d'articles, p. 1538.

PROJET ET PROPOSITIONS DE LOI (Vote):

Proposition de loi relative à la publication et à la diffusion de certains sondages d'opinion, p. 1517.

Proposition de loi modifiant l'article 82bis de la loi communale, p. 1518.

Projet de loi relatif aux intercommunales, p. 1518.

Justifications de vote: *Orateurs*: MM. Delmotte, Vandezande, Désir, de Clippelle, Wyninckx, p. 1518.

PROPOSITION DE LOI (Dépôt):

Page 1539.

M. Trussart. — Proposition de loi modifiant les articles 170 et 171 du Code électoral et les articles 57 et 58 de la loi électorale communale.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1985.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1526.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1984.

Beraadslaging en stemming over artikelen, blz. 1528.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1985.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1984.

Algemene bespreking (voortzetting). — *Sprekers*: de heren Sondag, De Cooman, Cudell, de heer Grootjans, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Middenstand, de heer Knoops, staatssecretaris voor Energie, toegevoegd aan de minister van Economische Zaken, en staatssecretaris voor Middenstand, toegevoegd aan de minister van Financiën en Middenstand, de heer Friederichs, blz. 1529.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1985.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1526.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1984.

Beraadslaging en stemming over artikelen, blz. 1538.

ONTWERP EN VOORSTELLEN VAN WET (Stemming):

Voorstel van wet betreffende de bekendmaking en verspreiding van opiniepeilingen, blz. 1517.

Voorstel van wet tot wijziging van artikel 82bis van de gemeentewet, blz. 1518.

Ontwerp van wet betreffende de intercommunales, blz. 1518.

Stemverklaringen: *Sprekers*: de heren Delmotte, Vandezande, Désir, de Clippelle, Wyninckx, blz. 1518.

VOORSTEL VAN WET (Indiening):

Bladzijde 1539.

De heer Trussart. — Voorstel van wet houdende wijziging van de artikelen 170 en 171 van het Kieswetboek en van de artikelen 57 en 58 van de gemeentekieswet.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

MM. Coen et De Seranno, secrétaires, prennent place au bureau.

De heren Coen en De Seranno, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 45 m.

De vergadering wordt geopend te 14 u.45 m.

CONGES — VERLOF

M. de Bruyne demande un congé pour raison de santé.
De heer de Bruyne vraagt verlof om gezondheidsredenen.
— Ce congé est accordé.

Dit verlof wordt toegestaan.

Mme Herman-Michielsens, MM. Marmenout, Trussart, Vandersmissen, pour raison de santé; Mme Coorens, pour d'autres devoirs; M. Hismans, pour devoirs administratifs, demandent d'excuser leur absence à la séance de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Herman-Michielsens, de heren Marmenout, Trussart, Vandersmissen, om gezondheidsredenen; mevrouw Coorens, wegens andere plichten; de heer Hismans, wegens bestuursplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

PROJET DE LOI RELATIF AUX INTERCOMMUNALES

Discussion et vote en seconde lecture de l'article 31 (nouveau)

Vote sur l'ensemble

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE INTERCOMMUNALES

Beraadslaging en stemming in tweede lezing over artikel 31 (nieuw)

Stemming over het geheel

M. le Président. — Comme convenu, nous abordons l'examen, en seconde lecture, de l'amendement présenté par M. Bascour et consorts tendant à l'insertion dans le projet de loi relatif aux intercommunales, d'un article 31 (nouveau) approuvé hier par le Sénat et examiné ce matin en commission.

Zoals afgesproken gaan wij over tot de behandeling in tweede lezing van het amendement voorgesteld door de heer Bascour c.s. dat ertoe strekt in het ontwerp van wet betreffende de intercommunales een artikel 31 (nieuw) in te lassen, dat gisteren door de Senaat werd aangenomen en vanmorgen in commissie onderzocht.

Dit artikel werd in eerste lezing aangenomen in de volgende bewoordingen:

Art. 31. De artikelen 13, § 1, tweede lid, en 14, derde lid, van deze wet treden in werking op 1 juli 1989.

Art. 31. Les articles 13, § 1er, deuxième alinéa, et 14, troisième alinéa, de la présente loi entrent en vigueur le 1er juillet 1989.

Het woord is aan de rapporteur die mondeling verslag uitbrengt.

De heer Van Herreweghe, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, bij de stemming over de artikelen van het ontwerp van wet betreffende de intercommunales tijdens de vergoeding van 11 februari jongstleden werd een amendement, stuk 529-19, van senator Bascour en c.s. goedgekeurd, ertoe strekkend een nieuw artikel 31 in te voegen, dat luidt: «De artikelen 13, § 1, tweede lid, en 14, derde lid, van deze wet treden in werking op 1 juli 1989.»

Uitgaande van de veronderstelling, dat de verbintenissen, welke bij de aanvatting van het mandaat der nieuwe gemeenteraden op 1 januari 1983 werden aangegaan in samenhang met afspraken ten opzichte van mandaten in intercommunales, door toepassing van het huidige wetsontwerp op de helling zouden kunnen komen, hadden de indieners van het amendement bovendien de bedoeling de vereiste continuïteit in het beheer en het toezicht van de intercommunales niet in het gedrang te laten brengen.

Door aanvaarding van dit amendement in plenaire vergadering, oordeelde de Senaat het nuttig, vooraleer tot de eindstemming over te gaan, een tweede lezing aan dit artikel te wijden.

De commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden heeft die opdracht van de Senaat vervuld tijdens haar bijeenkomst van heden 12 februari.

Intussen was nog door de heren Wyninckx en Paque een amendement op dit nieuw artikel 31 ingediend, luidend als volgt:

« Aan dit artikel een tweede lid toe te voegen, luidende:

« De artikelen 13, § 1, tweede lid, en 14, derde lid, van deze wet gelden niet voor steden en gemeenten met meer dan 150 000 inwoners. »

Dit amendement werd als volgt verantwoord:

« Door het aannemen van dit artikel en, in dezelfde gedachtengang, gezien het totaal aantal mandaten dat er in grote steden moet verdeeld worden, stellen wij vast dat het gemeenteraadslid en, a fortiori de burgemeester en de schepenen, meer vergaderingen zouden dienen bij te wonen in beheersorganen van intercommunales dan er raadszittingen of collegevergaderingen plaatsgrijpen. »

De indieners van het amendement gingen er in hun commentaar voor de commissie van uit dat het geheel van het ontwerp van wet weliswaar onbevredigend en bovendien strijdig is met andere wetgevingen, waardoor het beïnvloed wordt, of waarop het invloed uitoefent. De hoofdindieners onderstreepte dat hij niettemin die correctie wilde uitlokken welke hem passend voorkwam. Hij was trouwens de inspirator van het gisteren aanvaarde amendement toen hij bij de algemene bespreking pleitte voor overgangsmaatregelen. Hij meent dan ook dat voorliggend amendement bij het nieuw artikel 31 in het verlengde ligt van het standpunt dat gisteren door de meerderheidspartijen werd ingenomen.

Zijn amendement, dat uitgaat van de bezorgdheid om de situatie in grotere gemeenten en in steden, nader toelichtend, onderstreept het lid hoe moeilijk het daar zal worden voor een gemeenteraadslid om zijn opdracht te vervullen. Dit zal, zo meent hij, moeten over en weer rennen van gemeenteraad naar raden van bestuur der intercommunales. Daarom wil hij de beperking van mandaten in intercommunales verruimen buiten de gemeenteraad naar deskundigen, die zouden kunnen worden aangezocht om uit naam van de gemeente een mandaat van bestuurder of commissaris in de intercommunales te vervullen.

De senator zal trouwens tijdens de plenaire zitting breedvoerig op dit aspect van het probleem ingaan en meteen daardoor de Kamer van volksvertegenwoordigers reeds nu tot nadere bezinning aansporen.

De indiener wordt bijgetreden door een aantal andere leden. Maar nog andere senatoren zijn van oordeel dat het ontwerp de spreiding van mandaten bevordert en vooral aanmoedigt tot hogere waardering van het mandaat van gemeenteraadslid, dat meer rechtstreekse inspraak verdient te krijgen in het bestuur van de intercommunales, die trouwens een verlengstuk zijn van het gemeentelijk beleid zelf.

Waar de voorstanders van het amendement nog wijzen op de wenselijkheid dat deskundigen om hun technische kennis en ervaring bij de werking van de intercommunales verdienen betrokken te worden, lichten andere leden van de commissie toe hoe dit ook in het raam van het huidige ontwerp van wet nog kan gebeuren op initiatief van de intercommunales zelf die hun structuur zodanig kunnen opvatten en uitbouwen, dat een college van deskundigen er nog best zijn plaats in kan vinden.

De minister had ondertussen nog onderstreept dat het zijn bedoeling blijft een spreiding van verantwoordelijkheden en bevoegdheden over een groter aantal rechtstreeks en democratisch verkozen mandatarissen te bevorderen met volkomen eerbiediging van de gemeentelijke autonomie.

Nadat nog zijdelings een aantal argumenten voor en tegen werden ingebracht op grond van overwegingen die tijdens de algemene bespreking en tijdens de discussie der artikelen in plenaire zitting van de Senaat reeds vroeger grondig werden toegelicht, bracht de commissie een stemming uit over het ten gronde besproken amendement en over het nieuw artikel 31.

Het amendement bij het nieuw artikel 31 werd afgewezen met 6 stemmen voor en 12 stemmen tegen.

Het nieuwe artikel 31 werd goedgekeurd met 12 stemmen tegen 5, bij 1 onthouding. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord over het nieuwe artikel 31?

Zo neen, dan gaan wij over tot de behandeling van het amendement van de heren Wyninckx en Paque, dat luidt:

« Aan dit artikel een tweede lid toe te voegen, luidende:

« De artikelen 13, § 1, tweede lid, en 14, derde lid, van deze wet gelden niet voor steden en gemeenten met meer dan 150 000 inwoners. »

« Ajouter à cet article un second alinéa libellé comme suit :

« Les articles 13, § 1er, alinéa deux, et 14, alinéa trois, de la présente loi ne s'appliquent pas aux villes et communes de plus de 150 000 habitants. »

Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, de toelichting bij mijn amendement zal zeer kort zijn. Dit wetsontwerp is een moeilijke dracht geweest. De werkzaamheden in de commissie en in de openbare vergadering spreidden zich uit over ongeveer achttien maanden.

De meerderheid heeft door de aanvaarding van het nieuwe artikel 31 een pas in de goede richting gezet. Het zou inderdaad nogal ongerijmd zijn in de loop van een legislatuur al die structuren door elkaar te smijten. Tijdens de commissiebesprekingen en tijdens de drie vorige algemene besprekingen in openbare vergadering heb ik telkens erop gewezen dat door het toepassen van de letter van de wet een aantal gemeenten, voornamelijk grote steden, en een aantal intercommunales, voornamelijk belangrijke intercommunales, onbestuurbaar en bovendien ondemocratisch worden.

U sluit stelselmatig de deur voor niet-gemeenteraadsleden, personen die nochtans in het verleden in zeer belangrijke mate hun nut in intercommunales hebben bewezen. Dit is des te meer waar voor de grote steden en gemeenten. Mijn amendement wijkt af van vorige amendementen in die zin dat het aantal inwoners naar beneden wordt gedrukt. Ik maak immers gewag van 150 000 inwoners.

Ik vraag dat de meerderheid zich hierover zou bezinnen. Zij moet beseffen dat de bestuurbaarheid van sommige economisch zeer belangrijke eenheden zoals de intercommunales, gediend zou worden door de artikelen 13, paragraaf 1, tweede lid, en 14, derde lid, van dit ontwerp niet toe te passen op de steden en gemeenten met meer dan 150 000 inwoners.

Na de fusie die aan zeer vele gemeenten werd opgelegd, zijn sommige gemeenten zeer grote entiteiten geworden. Ik denk bijvoorbeeld aan de stad Antwerpen. Ongeveer vierhonderd mandaten zullen nu moeten verdeeld onder een dertigtal gemeenteraadsleden. Dit zijn geen gemeenteraden zoals in Habay-la-Neuve, mijnheer de minister. In Antwerpen vergadert men soms twee à drie dagen per week in openbare vergadering en in commissiezitting. Sommige maanden zijn er tot twintig vergaderingen. Deze vergaderingen hebben ook plaats in de loop van de dag.

Door de toepassing van dit wetsontwerp zullen de mandatarissen nog een supplementaire last krijgen door het niet-onaardig aantal bijkomende vergaderingen. Zelfs voor de kleinere entiteiten waar slechts een klein aantal intercommunales bestaan of waar een groep van gemeenten iemand naar de intercommunales delegeert, zal het probleem op een acute wijze worden gesteld.

Met dit ontwerp, mijnheer de minister, bereikt u het omgekeerde van wat u beoogt, dus geen grotere doorzichtigheid, geen grotere democratisering, geen grotere participatie aan de basis, vooral van de raadsleden.

Ik vraag de meerderheid rekening te houden met dit amendement. *(Applaus op de socialistische banken.)*

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Wyninckx et Paque à l'article 31.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heren Wyninckx en Paque bij artikel 31.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

137 membres sont présents.

137 leden zijn aanwezig.

89 votent non.

89 stemmen neen.

41 votent oui.

41 stemmen ja.

7 s'abstiennent.

7 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Févriér, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, MM. Hatry, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Boel, Coppens, De Baere, De Bremaeker, Debussé, de Clippele, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveene, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelmeers, Eicher, Geveno, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Lallemand, Lepaffe, Luyten, R. Maes, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Toussaint, Vandenhove, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye et Vercaigne.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Capoen, Deconinck, Knuts, Paque, Mme Remy-Oger, MM. Van der Elst et Wyninckx.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Wyninckx. — Net zoals gisteren was ik afgesproken met mevrouw Herman.

De heer Deconinck. — Ik ben afgesproken met de heer Vannieuwenhuys.

De heer Knuts. — Ik ben afgesproken met de heer Vandersmissen.

De heer Capoen. — Ik ben afgesproken met de heer Reynders.

De heer Van der Elst. — Ik ben afgesproken met de heer Lahaye.

Mme Remy-Oger. — J'ai parlé avec M. le ministre Dehaene.

M. Paque. — J'ai parlé avec le futur ministre Clerdent.

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over artikel 31.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord voor een stemverklaring.

De Voorzitter. — U heeft het woord, mijnheer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, door de stemming over dit artikel zullen wij in feite stemmen over het wetsontwerp.

Vooraleer over dit artikel te stemmen, vind ik het belangrijk een verklaring te geven voor onze dubbele stemming omdat dit amendement, dat een artikel is geworden, ergens beantwoordde aan een verzuchting die wij hadden vertolkt.

Desalniettemin zullen wij dit artikel niet goedkeuren omdat wij het nog voor verbetering vatbaar achten.

Wij zullen ook het ontwerp niet goedkeuren.

Mijnheer de Voorzitter, met uw goedvinden zal ik nu ook daarvoor een stemverklaring geven.

Dit ontwerp werd door ons ten gronde bestreden, gedurende vele maanden, en met alle middelen die ons ter beschikking stonden, omdat wij het eigenlijk een slecht ontwerp vinden. Het beantwoordt niet aan wat na de fusieoperatie van 1976 — want toen is het begonnen — moest leiden tot een herschikking, of een hervorming van onze intercommunaal, overwegend in de energiesector.

Ondertussen is er een en ander, zelfs heel veel, gebeurd. Tijdens de debatten over dit ontwerp hebben wij een aantal bewijzen ontwikkeld waaruit blijkt dat dit wetsontwerp ver van goed is. Wij hebben het achttien maanden in de Senaat meegesleept. Er zijn tal van onvolkomenheden en gebreken. De wetten op de gewestvorming werden niet gerespecteerd. Er werd geen rekening gehouden met nieuwe elementen van het vennootschapsrecht, en ook niet met de wet op het bedrijfsrevisoraat dat binnen weinige dagen in de Senaat zal worden behandeld, en allicht goedgekeurd, zelfs door de oppositie.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, juist om die redenen hebt u bovendien geen rekening gehouden met de EEG-richtlijnen, vooral inzake het vennootschapsrecht en de functie van bedrijfsrevisor.

Daarenboven bent u onachtzaam geweest. In dit wetsontwerp wordt de veelheid en de verscheidenheid van de intercommunaal onderworpen aan één enkel systeem, dat geen rekening houdt met hun groei, hun ontwikkeling, hun bezigheden en hun specifieke structuur. In organismen die vandaag goed werken, plant u een soort van vreemd element in.

Eén ding hebt u echter niet gedaan. U hebt op geen enkel ogenblik rekening gehouden met het algemeen belang en met de belangen van de gebruikers, voornamelijk in de gemengde intercommunaal voor energie, voor water en voor teledistributie. U gaf kleine partisaan en electorale berekeningen de voorrang.

U hebt met dit wetsontwerp de privatisering in de hand gewerkt en ten onrechte troeven verschaft aan de privé-partners in de gemengde intercommunaal. U houdt geen rekening met de reële problemen van de gemeenten die ontstaan zijn na de fusies van 1976 en 1982. Dat was nochtans de bedoeling van uw toenmalige voorganger, de heer Michel, die deze trouwens zelf had willen verwezenlijken. Hij heeft immers destijds verklaard dat binnen de kortste tijd een oplossing moest worden gezocht voor het delicaat probleem van de nieuwe gemeentegrenzen en de grenzen van de bestaande intercommunaal. Nu, bijna tien jaar later, stelt u, mijnheer de Vice-Eerste minister, een oplossing voor die in de eerste plaats de belangen behartigt van de privé-partners in de gemengde intercommunaal.

Wij hebben in deze Senaat in feite een vergissing begaan. Alvorens het advies te vragen van de Raad van State over een aantal amendementen bij dit ontwerp ingediend, hadden wij moeten vragen dat de commissie voor Economische Aangelegenheden, de commissie voor de Justitie of die twee commissies samen zich zouden buigen over deze teksten. Wat het vennootschapsrecht betreft, komen in dit ontwerp inderdaad elementen voor die onuitvoerbaar of onwettig zijn. De economische problemen betreffen vooral het bedrijfsrevisoraat.

Nog deze week zal ik in deze vergadering bij het ontwerp op het bedrijfsrevisoraat amendementen indienen die uw beschikkingen zullen vernietigen, mijnheer de Vice-Eerste minister. De bedrijfsrevisoren wensen inderdaad niet terzelfder tijd partij en rechter te zijn. Dit is trouwens ook om deontologische redenen niet mogelijk.

Dit ontwerp zal wellicht op een andere manier worden behandeld in de Kamer van volksvertegenwoordigers. Nadat wij met overtuiging artikel 31 en het ontwerp van wet in zijn geheel zullen verworpen hebben, wachten wij de derde lezing af, zoals dat trouwens ook het geval is voor het wetsontwerp betreffende de solidariteitsbijdrage waarover wij enkele dagen geleden langdurig hebben gedebatteerd, en waar dezelfde minister aan de basis ligt van een slechte juridische constructie. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole, nous passons au vote sur l'article 31.

Daar niemand meer het woord vraagt, stemmen wij over artikel 31.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

138 membres sont présents.

138 leden zijn aanwezig.

98 votent oui.

98 stemmen ja.

35 votent non.

35 stemmen neen.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, l'article 31 est adopté.

Derhalve is artikel 31 aangenomen.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau Bergendal, Février, Flagthier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, MM. Hatry, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Luyten, R. Maes, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborgh, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandezande, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Boel, Coppens, De Baere, De Bremaeker, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Devean, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Lallemand, Lepaffe, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Toussaint, Vandenhove, Van Der Niepen, Van Roye et Vercaigne.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Knuts, Paque, Mme Remy-Oger et M. Wyninckx.

M. le Président. — L'article 31, adopté en première lecture, est donc définitivement adopté.

Het in eerste lezing aangenomen artikel 31 is dus definitief aangenomen.

Il sera procédé tout à l'heure au vote de l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen straks over het geheel van het ontwerp van wet.

VOORSTEL VAN WET BETREFFENDE DE BEKENDMAKING EN VERSPREIDING VAN OPINIEPEILINGEN

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen

Stemming over het geheel

PROPOSITION DE LOI RELATIVE A LA PUBLICATION ET A LA DIFFUSION DE CERTAINS SONDAGES D'OPINION

Vote sur les amendements et articles réservés

Vote sur l'ensemble

De Voorzitter. — Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het voorstel van wet betreffende de bekendmaking en verspreiding van opiniepeilingen.

Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés de la proposition de loi relative à la publication et à la diffusion de certains sondages d'opinion.

Bij artikel 1 werd een amendement ingediend door de heer Vandezande. Een gelijkaardig amendement, ingediend door de heer De Clippele, werd ingetrokken.

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, ik wou nog een preliminaire vraag stellen. Ik had aan de indieners van dit voorstel gevraagd een nieuwe tekst te maken, rekening houdend met het advies van de Raad van State. Ik stel voor dat wij daarover zouden beraadslagen.

De Voorzitter. — Mijnheer Vandezande, ik weet niets over het eventuele resultaat van een gemeenschappelijk beraad. Ik weet alleen dat u een amendement hebt ingediend en daarover zullen wij dadelijk stemmen.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag dat het voorstel van wet opnieuw naar de commissie zou worden verzonden.

De Voorzitter. — Dat is een duidelijke vraag. Wij stemmen dus eerst over het voorstel van de heer Vandezande om het voorstel van wet terug te zenden naar de commissie.

Nous passons au vote sur la proposition de renvoi formulée par M. Vandezande.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

140 membres sont présents.

140 leden zijn aanwezig.

126 votent non.

126 stemmen neen.

10 votent oui.

10 stemmen ja.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, la proposition de renvoi n'est pas adoptée.

Derhalve is het voorstel tot terugzending niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Boel, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeyls, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Delcroix, Deleecq, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, M. Demuyter, Mme De Pauw-Deven, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, De Smeyter, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Egelseers, Eicher, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Grosjean, Mme Hanquet, MM. Hatry, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lallemand, Lepaffe, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, Mouton, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhove, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Debusséré, de Clippele, Luyten, R. Maes, Mme Saive-Boniver, MM. Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye et Vercaigne.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Capoen, Deconinck, Knuts et Van der Elst.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Vandezande à l'article premier.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Vandezande bij artikel een.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

139 membres sont présents.

139 leden zijn aanwezig.

126 votent non.

126 stemmen neen.

7 votent oui.

7 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Boel, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeyls, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Delcroix, Deleecq, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, M. Demuyter, Mme De Pauw-Deven, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, De Smeyter, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Egelseers, Eicher, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gevenois, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Grosjean, Mme Hanquet, MM. Hatry, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lallemand, Lepaffe, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, Mouton, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhove, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Debusséré, de Clippele, Luyten, R. Maes, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Capoen, Deconinck, Gijs, Knuts, Mme Saive-Boniver et M. Van der Elst.

De Voorzitter. — Ik breng artikel één in stemming.

Je mets l'article premier aux voix.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Bij artikel 3 werden twee amendementen ingediend, het ene door de heer Vandezande, het andere door de heer de Clippele. Daar beide amendementen dezelfde inhoud hebben, stel ik voor één enkele stemming te houden over beide amendementen.

A l'article 3, deux amendements ont été déposés, l'un par M. Vandezande et l'autre par M. de Clippele. Ces amendements ayant, la même portée, je propose de nous prononcer par un seul vote à leur sujet. (*Assentiment.*)

Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

138 membres sont présents.

138 leden zijn aanwezig.

123 votent non.

123 stemmen neen.

10 votent oui.

10 stemmen ja.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Boel, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claëys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Delcroix, Deleek, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, M. Demuyter, Mme De Pauw-Deveen, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, De Smeyter, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Doumont, le comte du Montceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Grosjean, Mme Hanquet, MM. Hatry, Houben, Hubin, Humblet, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lallemand, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, Mouton, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhoeve, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Debusséré, de Clippele, Désir, R. Gillet, Lepaffe, Luyten, R. Maes, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Capoen, Deconinck, Knuts, Mme Saive-Boniver et M. Van der Elst.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 3 in stemming.

Je mets l'article 3 aux voix.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. de Clippele à l'article 4.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer de Clippele bij artikel 4.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

139 membres sont présents.

139 leden zijn aanwezig.

124 votent non.

124 stemmen neen.

10 votent oui.

10 stemmen ja.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Boel, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claëys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Delcroix, Deleek, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, M. Demuyter, Mme De Pauw-Deveen, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, De Smeyter, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Doumont, le comte du Montceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Grosjean, Mme Hanquet, MM. Hatry, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lallemand, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, Mouton, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhoeve, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Debusséré, de Clippele, Désir, R. Gillet, Lepaffe, Luyten, R. Maes, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Capoen, Deconinck, Knuts, Mme Saive-Boniver et M. Van der Elst.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 4 in stemming.

Je mets l'article 4 aux voix.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Daar de andere artikelen al werden aangenomen, stemmen wij nu over het geheel van het voorstel van wet.

Les autres articles ayant déjà été adoptés, nous passons au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

139 membres sont présents.

139 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont pris part au vote:

Hebben aan de stemming deelgenomen:

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Boel, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Conrotte, Cooreman, Coppens, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Delcroix, Deleeck, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, M. Demuyter, Mme De Pauw-Deveen, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, De Smeyter, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Egelméers, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gevenois, Gijss, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Grosjean, Mme Hanquet, MM. Hatry, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kenens, Kevers, Knuts, Lagae, Lagneau, Lallemand, Lepaffe, Lutgen, Luyten, R. Maes, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, Mouton, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Mme Remy-Oger, M. Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhove, Vanderborght, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Ooteghem, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 82BIS DE LA LOI COMMUNALE

Vote sur l'ensemble

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 82BIS VAN DE GEMEENTEWET

Stemming over het geheel

M. le Président. — Nous devons procéder maintenant au vote sur l'ensemble de la proposition de loi modifiant l'article 82bis de la loi communale.

Wij moeten thans stemmen over het geheel van het voorstel van wet tot wijziging van artikel 82bis van de gemeentewet.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

139 membres sont présents.

139 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont pris part au vote:

Hebben aan de stemming deelgenomen:

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Boel, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Conrotte, Cooreman, Coppens, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Delcroix, Deleeck, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, M. Demuyter, Mme De Pauw-Deveen, MM. Deprez, Descamps, De Seranno,

Désir, De Smeyter, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Egelméers, Eicher, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gevenois, Gijss, J. Gillet, Mme L. Gillet, R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Grosjean, Mme Hanquet, MM. Hatry, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kenens, Kevers, Knuts, Lagae, Lagneau, Lallemand, Lepaffe, Lutgen, Luyten, R. Maes, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, Mouton, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Mme Remy-Oger, M. Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhove, Vanderborght, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Ooteghem, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

PROJET DE LOI RELATIF AUX INTERCOMMUNALES

Vote

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE INTERCOMMUNALES

Stemming

M. le Président. — Nous devons procéder maintenant au vote sur l'ensemble du projet de loi relatif aux intercommunales.

We moeten thans stemmen over het geheel van het ontwerp van wet betreffende de intercommunales.

La parole est à M. Delmotte, pour une explication de vote.

M. Delmotte. — Monsieur le Président, nous allons nous prononcer sur le projet de loi du gouvernement relatif aux intercommunales. Il en fut déjà question le 24 octobre 1984. C'est dire combien ce projet nébuleux a entraîné dans ses limbes de lourdes difficultés dues à une initiative plus que discutable.

Le projet de loi sur lequel nous devons nous prononcer dans quelques instants met indéniablement en cause un problème fondamental, celui du cadre institutionnel et normatif que nous avons donné à ce pays dans les lois de régionalisation d'août 1980.

Le problème posé par la répartition des compétences entre le législateur national et le législateur régional dans le domaine des intercommunales a été évoqué maintes fois en octobre et à nouveau en décembre à cette tribune, avant le renvoi des amendements, pour avis, au Conseil d'Etat. Je n'y reviendrai donc pas.

Toutefois, il convient de ne pas se le dissimuler — et j'en appelle ici à la réflexion de la majorité —: le projet de loi relatif aux intercommunales, déposé par le gouvernement, met en jeu d'autres aspects fondamentaux de la réforme de l'Etat. Comme bien d'autres projets, il témoigne d'une politique délibérée, systématique, que le gouvernement a menée depuis sa création, afin de miner les principes essentiels de la régionalisation.

Au moment de justifier notre vote, monsieur le Président, je ne veux pas abuser de cette tribune. Je voudrais toutefois regretter, sinon condamner, que le premier trait de cette politique du gouvernement consiste à minimiser systématiquement les compétences régionales sur lesquelles pourtant, mesdames, messieurs, nous nous étions parfaitement mis d'accord voici un peu plus de quatre ans.

Je tiens à rappeler que le projet dont le vote nous préoccupe aujourd'hui aurait pu fournir au gouvernement, s'il avait voulu témoigner de cette vertu essentielle qu'est le fair-play, l'occasion de mettre en œuvre la concertation qui s'imposait avec les exécutifs communautaires et régionaux.

Au contraire, on peut affirmer que, s'il n'y avait eu votre vigilance, vous avez même cherché à les prendre de vitesse. Cette attitude peut difficilement trouver des excuses. Les intercommunales, vous le savez, concernent les communautés et les régions, mais pas le gouvernement national. C'est là un abus de pouvoir. Tout d'abord, parce que les communautés et les régions disposent de compétences particulières, et ce n'est pas moi qui l'affirme. Les dispositions en la matière prévoient des compétences particulières en ce domaine. Tout le monde est d'accord

à ce sujet, même si l'ampleur de ces compétences prête à discussion. Ensuite, c'est un abus parce que les intercommunales relèvent directement des compétences matérielles particulières: les aides sociales, la culture, et la télédistribution, dans le chef des communautés, l'économie, l'énergie, le traitement des déchets, dans le chef des régions.

Malgré ces divers titres d'intérêt, vous avez délibérément contourné les exécutifs, ce qui a été déploré tant du côté néerlandophone que du côté francophone. Cette attitude, monsieur le ministre, ne se limite pas au dossier des intercommunales: de la même façon, vous avez court-circuité les communautés et les régions, en ce qui concerne la réforme de la tutelle communale et de la tutelle provinciale.

Le triptyque que vous avez mis en œuvre, vous, le ministre de la recentralisation unitariste à tous crins, dans les intercommunales, dans la loi provinciale et dans le projet de loi relatif aux polices communales en témoigne surabondamment.

Monsieur le Président, je ne veux pas abuser de cette tribune. M. le ministre n'a pas voulu répondre aux diverses demandes d'explications des intervenants dans ce débat.

Trouvez-vous réellement logique et sain, monsieur le ministre, de modifier toutes ces lois organiques sans consulter le moins du monde l'institution — et ce n'est pas vous — qui les appliquera? Cela nous paraît un véritable non-sens.

A en croire la presse, mes propos à cet égard sont beaucoup plus nuancés et modérés que ceux de M. le ministre Damseaux, ministre de tutelle des pouvoirs locaux au sein de l'exécutif régional wallon.

Monsieur le Président, j'aurais pu, en d'autres circonstances, revenir sur certains autres aspects de la question; mais la justification de vote ne me permet qu'un temps de parole limité. On reparle du Conseil d'Etat: je ne m'entendrai pas sur les considérations qu'il faut émettre à ce sujet ni sur les compétences de celui-ci. L'absence de concertation risque d'avoir des conséquences particulièrement graves sur la nouvelle organisation de l'Etat. Même si vous vous en moquez avec votre voisin, dans votre dialogue du moment, je dirai que non seulement cette absence de concertation ne favorise pas un fonctionnement harmonieux des pouvoirs, non seulement elle n'a provoqué et ne provoquera d'ailleurs que des retards, suite aux recours des exécutifs, mais encore, elle pourrait contrarier, d'ores et déjà, la tâche d'une institution qui n'a pas encore commencé à fonctionner.

Cette attitude pour le moins désinvolte d'un ministre responsable pourrait bien déboucher, — et ce n'est pas là le moindre des paradoxes — sur des résultats que vous seriez sans aucun doute le premier à regretter.

Je pense que cette question méritait de la part du gouvernement plus qu'un haussement d'épaules. Votre dédain de la régionalisation, votre souci d'en miner les principes essentiels, ne peuvent qu'augmenter encore notre méfiance à l'égard du gouvernement et notre opposition à ce néfaste projet.

Le groupe PS, bien sûr, le regrettera en bloc. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande voor een stemverklaring.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, u hebt op een schromelijke manier de wet van 8 augustus 1980 overtreden. Wij hebben dat uitvoerig aangetoond zowel in de commissie als hier in de openbare vergadering en wij hebben de verzending van dit ontwerp van wet naar de Raad van State gevraagd. Noch u, mijnheer de minister, noch de Raad van State heeft daarop gereageerd, tenzij met een lapidaire verwijzing die in strijd is met een reeds eerder door de Raad van State geformuleerd advies.

Wij hadden gehoopt met dit wetsontwerp de intercommunales doorzichtiger, meer controleerbaar en democratischer te maken ten einde er tijdseigen, frisse en toekomstgerichte instellingen van te maken. Wij hebben gepoogd dit te bereiken met het indienen van amendementen, maar wij stellen vast dat met het ontwerp van wet de intercommunales gesloten cenakels blijven, dat er geen controle is van de gemeenteraadsleden van de oppositie, dat de publieke opinie geen inzicht krijgt in de uitgaven in zoverre dat men soms kan spreken van ware verkwistingen, dat de beslissingen ondemocratisch worden genomen, dat de Vice-Eerste

minister — die nochtans zwaait met het argument van de gemeentelijke autonomie — de autonomie verder laat afhangen van geheime cenakels.

Daarom zal de Volksunie-fractie dit wetsontwerp niet aannemen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Désir pour une explication de vote.

M. Désir. — Monsieur le Président, le projet de loi relatif aux intercommunales a donné lieu à ce qu'on appelle « une belle bagarre » tant sur le plan stratégique que sur le plan juridique.

Etant donné qu'il concerne plus de deux cents intercommunales, et, à travers elles, quelque trente mille emplois, ce projet ne peut laisser quiconque indifférent. Chacun y est donc allé de son avis avec l'appui de diverses associations représentatives comme l'Union des villes et communes, Intermixt, Inter-régies, etc.

Les nombreuses réunions de la commission de l'Intérieur, sans déboucher sur un consensus, ont néanmoins mis en évidence, puis corrigé heureusement, ce qui dans le projet paraissait difficilement applicable. Je ne cite pour exemple que l'article 12 relatif à la représentativité des communes.

Cependant, le problème essentiel, fondamental, n'a pas pour autant trouvé de solution. S'agit-il d'une compétence nationale ou régionale?

Tous les discours n'ont débouché que sur la définition pour le moins étrange quand il s'agit de préciser le droit, d'une notion d'opportunité politique, d'une notion plus subjective qu'objective, d'une notion plus aléatoire que raisonnable.

Les Bruxellois — faut-il le rappeler? — sont toujours demandeurs parce que cadencés dans le frigo bruxellois régional et insatisfaits d'une dépendance nationale sous forme de *rijksgebied*, à titre transitoire bien entendu, mais pour un délai de plus en plus « déraisonnable ».

Pour ces divers motifs, et sans nier qu'il y ait eu dans le chef du gouvernement une velléité de rencontrer certains objectifs légitimes, comme d'assurer une meilleure représentativité des communes au sein des intercommunales, les élus FDF voteront contre ce projet par trop contesté sur le plan de la légalité et sur celui de la véritable réforme des institutions. (*Applaudissements sur les bancs FDF-RW et socialistes.*)

M. le Président. — La parole est à M. de Clippele, pour une explication de vote.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, le présent projet de loi apporte sur certains points une amélioration incontestable à la loi du 1er mars 1922, notamment une plus grande transparence dans la gestion comptable par l'application de la loi sur la comptabilité des entreprises et le choix d'un reviseur d'entreprises comme commissaire, et également l'allègement de la tutelle, qui rendra les intercommunales plus autonomes et plus responsables.

Par contre, l'obligation de réserver les fonctions d'administrateur aux conseillers communaux conduira nécessairement au cumul des mandats politiques et parapolitiques, à la course aux mandats politiques rémunérés et au clientélisme politique; cette politisation des nominations est réprouvée par l'opinion publique.

C'est la raison pour laquelle l'UDRT-RAD votera contre ce projet.

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

136 membres sont présents.

136 leden zijn aanwezig.

89 votent oui.

89 stemmen ja.

40 votent non.

40 stemmen neen.

7 s'abstiennent.

7 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, MM. Hatry, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Poma, Poulet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Boel, Canipel, Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Clippele, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Donnay, Egelmeers, Eicher, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Hubin, Lallemant, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Toussaint, Vandenhove, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye et Vercaigne.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Capoen, Deconinck, Knuts, Paque, Mme Remy-Oger, MM. Van der Elst et Wyninckx.

M. le Président. — Par suite de l'adoption du projet de loi, les propositions de loi concernant respectivement l'association de communes et les coopératives de communes viennent à tomber.

Ingevolge de goedkeuring van het ontwerp van wet vervallen de voorstellen van wet betreffende respectievelijk de vereniging van gemeenten en de coöperaties van gemeenten.

M. Delmotte. — Votre majorité ne vous soutient pas beaucoup, monsieur le ministre de l'Intérieur. Ses membres sont encore en débandade !

M. Wyninckx. — Voici encore un projet voté grâce aux pairages et aux abstentions !

M. Delmotte. — Vous reconnaissez, monsieur le ministre, que ce projet n'a guère soulevé d'enthousiasme.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer Wyninckx de reden van zijn onthouding mede te delen.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden om twee redenen. Ten eerste, uit collegialiteit met mevrouw Herman. Ten tweede, om eens te meer te kunnen vaststellen dat, zoals gisteren gedurende de hele reeks van stemmingen die plaatsvonden, de meerderheid er op geen enkel ogenblik in slaagt, zonder de afspraken, een meerderheid te zijn. (*Protest op de banken van de meerderheid.*) U moet niet protesteren want u waart niet aanwezig. (*Herhaald protest op de banken van de meerderheid.*)

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Hervatting van de algemene behandeling

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'AGRICULTURE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'AGRICULTURE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1984.

Reprise de la discussion générale

De Voorzitter. — Wij hervatten de algemene behandeling van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Landbouw.

Nous reprenons la discussion générale des projets de loi relatifs au budget du ministère de l'Agriculture.

Het woord is aan staatssecretaris De Keersmaecker.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil de rapporteur van harte gelukwensen met zijn verslag.

Je tiens, en commençant, à remercier et à féliciter M. Dalem pour son rapport détaillé. La qualité de ce travail en fait une base de référence et une excellente source de documentation pour tous ceux qui s'intéressent à l'agriculture.

Ik dank ook al degenen die zo intens hebben deelgenomen aan de werkzaamheden in de commissie, alsook gisteravond en vanmorgen aan het debat in openbare vergadering betreffende de begroting van Landbouw.

Alvorens in te gaan op de vele vragen die mij werden gesteld, wil ik even blijven stilstaan bij het landbouwbeleid in het algemeen en bij de toestand van de landbouw, de tuinbouw en de visserij in ons land gedurende het voorbije jaar.

Zoals dat in de vorige begrotingen het geval was, is ook in de begroting voor 1984, waarvan het feuilleton u ter goedkeuring wordt voorgelegd, en in de begrotingsvoorstellen 1985 de wil van de regering tot uiting gebracht om tot uitvoering te brengen, dat wat in het regeringsprogramma werd opgenomen. Wij hebben dat ook de vorige jaren gedaan. Ik heb de gelegenheid gehad om dit uitvoerig uit te leggen en te verantwoorden. Het is dan ook nuttig dat wij even bij de resultaten van dit beleid blijven stilstaan.

Niet zonder enige voldoening kunnen wij vaststellen dat tussen 1981 en 1983 het hoofdelijk landbouwkomen gestegen is. Dat was de bedoeling.

In 1984 is er een lichte daling te noteren op grond van de eerste ramingen. Er mag daarbij niet worden vergeten dat zowel de opmerkelijke stijging in 1983 als de daaropvolgende daling in sterke mate het gevolg zijn van de schommelingen vooral van de aardappelprijzen, maar ook van bepaalde produkten uit de tuinbouw, zoals groenten en fruit. Maken we daarvan abstractie, dan stellen we vast dat het arbeidsinkomen per arbeidsplaats is kunnen stijgen van 435 000 frank in 1981, wat 77 pct. was van het vergelijkbaar inkomen, tot ongeveer 580 000 frank in 1984 wat 89 pct. betekent, eveneens van het vergelijkbaar inkomen.

Met andere woorden, de gemiddelde jaarlijkse groeivoet van het hoofdelijk landbouwkomen is gedurende deze legislatuur te ramen op 11 pct., te vergelijken met een gemiddelde inflatie van 6,3 pct. waaruit onmiskenbaar kan worden afgeleid dat de voorgenomen inhaalbeweging van de landbouwkomens gerealiseerd werd.

Il est vrai qu'on ne peut pas nier que les résultats de l'année 1984 seront finalement moins favorables que ceux des deux années précédentes. Toutefois, il n'y a pas lieu de verser, à cet égard, dans un pessimisme exagéré. Bien sûr, cela n'enlève rien à vos préoccupations ni aux miennes face à la situation devant laquelle nous nous trouvons à la suite des limitations de production et des propositions de gel de prix. Il faut

toutefois voir les choses telles qu'elles sont. S'il est vrai qu'en termes réels, donc inflation, la baisse pour 1984 serait aux dernières estimations de quelque 6,4 p.c., elle serait seulement de plus ou moins 1,5 p.c. en termes nominaux.

En outre, il ne faut pas perdre de vue qu'entre 1982 et 1983 — M. Lutgen m'a d'ailleurs posé des questions précises à cet égard — la Belgique a été un des rares pays de la Communauté européenne où la valeur ajoutée nette par unité de travail avait augmenté en francs constants.

Cette légère diminution vient donc après une hausse importante en 1982 et 1983, alors que, en général, pour tous les autres partenaires de la Communauté européenne, la hausse de 1984 a été précédée d'une baisse.

Enfin, si, et cela est impératif en agriculture, la comparaison porte sur plusieurs années et, plus particulièrement sur des périodes de trois ans, on constate qu'en termes réels, l'indice est de 115 en 1984, alors qu'il est de 107 pour les dix pays de la Communauté européenne, soit une hausse de 15 p.c. du pouvoir d'achat des agriculteurs. En termes nominaux, l'indice 144 est atteint en 1984, soit une hausse de 44,1 p.c. par rapport à la période 1979, 1980 et 1981, ce qui est bien plus que l'inflation et la hausse des revenus non agricoles.

Sans revenir sur des considérations sectorielles, comme celles que j'ai émises par exemple en ce qui concerne la production de pommes de terre, on peut estimer que l'évolution des revenus agricoles au cours de ces trois dernières années est favorable, même si les résultats de 1984 sont moins bons et si beaucoup d'inconnues subsistent quant aux perspectives d'avenir pour 1985.

Deze herstelbeweging, die er duidelijk was en is, moet worden geconsolideerd. Gelet op de gewijzigde context waarin wij onze produkten op de markt hebben kunnen brengen, en gelet op de produktiebeperkingen die in verschillende sectoren van kracht zijn, zal de landbouwpolitiek op nationaal vlak meer dan ooit determinerend zijn voor het succes dat kan worden geboekt.

Ik denk in dit verband aan de maatregelen die op verschillende fronten werden genomen en nog moeten worden genomen. Ten eerste, moeten de produktiekosten worden beheerst en waar mogelijk verminderd. Ten tweede, moeten er inspanningen worden gedaan om het management van de bedrijven te verbeteren met het doel de ingezette arbeid en het kapitaal beter te combineren en te valoriseren. De heer De Coster merkte in dit verband zeer juist op dat men door de wijze waarop men een bedrijf leidt, meer kan verliezen of winnen dan door veel andere elementen van prijszetting of kostenbepaling. Deze laatste elementen blijven nochtans van zeer groot belang. Ten derde, moet de concurrentiepositie van onze produkten zowel op de binnenlandse als op de buitenlandse markt worden verbeterd. Dit is de problematiek van de efficiëntie van onze afzet. Tenslotte, moet het potentieel van het wetenschappelijk onderzoek zo goed mogelijk worden gevaloriseerd en zo snel mogelijk in de praktijk worden gebracht.

Met deze objectieven werd duidelijk rekening gehouden bij het opstellen van de aanpassing van de begroting van 1984 en bij het opstellen van de begroting voor 1985. In het feuilleton 1984 werden voor 1 miljard frank aanvullende vastleggingsmachtigingen van het Landbouwinvesteringfonds ingeschreven om de financiële omkadering van de bedrijven verder te kunnen waarborgen met het oog op het uitvoeren van de geschetste objectieven. Er werd bovendien in een bijkomende som van 15 miljoen frank voorzien ten einde de promotiecampagnes voor zuivelprodukten mogelijk te maken.

Tenslotte moet ik niet herhalen dat in de begroting voor 1984 reeds een krediet van 2,6 miljard frank werd vastgelegd om de zeer goed geslaagde campagne voor energiebesparing tot een goed einde te brengen.

Tous les objectifs que je viens d'évoquer sont repris dans le budget de 1985 et nous avons accordé une attention toute particulière à l'encadrement des entreprises :

Premièrement, en utilisant, au niveau du personnel du département, les autorisations de recrutement sélectif en priorité pour les services extérieurs, de sorte que la tâche du département en matière de vulgarisation et de conseil puisse être assurée.

Deuxièmement, en inscrivant au Fonds agricole les moyens financiers nécessaires pour poursuivre le subventionnement des conseils de gestion et de l'organisation des services d'entraide et de remplacement. A cet effet, le gouvernement a prévu une enveloppe financière couvrant la période de 1984 à 1988, d'un montant de 278 millions de francs, dont 58 millions au budget 1985 du Fonds agricole.

Troisièmement, pour l'exécution de la partie agricole du programme de développement intégré, couvrant le Sud-Est du pays, 35 millions seront versés au Centre d'économie rurale pour permettre au plus tôt le démarrage de la première tranche. Je réponds ainsi à la question que d'aucuns m'ont posée : « Que faites-vous pour cette partie du pays handicapée sur les plans géographique et climatologique ? »

Quatrièmement, en 1984, l'aide complémentaire aux investissements a été prolongée à trois reprises pour l'exécution des plans de développement et ce, chaque fois qu'est intervenue une prolongation temporaire des mesures structurelles de la Communauté européenne. Vous n'ignorez pas qu'il existe, en cette matière, un vide juridique puisque la décision finale qui devrait fixer la nouvelle politique structurelle, n'a toujours pas été prise. En ce qui concerne les dépenses que cette aide entraîne, elles ont été inscrites au Fonds agricole pour 1985.

Cinquièmement, en ce qui concerne l'action sur les coûts de production, deux nouveaux articles ont été ajoutés, les articles 63.21 et 73.21, au budget pour l'exécution du programme d'investissement pour les économies d'énergie au niveau des travaux d'infrastructure, d'une part, et pour la construction d'une serre n'utilisant que peu d'énergie, d'autre part.

Sixièmement, en vue de réaliser les objectifs en matière de recherche agronomique, les crédits ont de nouveau été augmentés de 4,9 p.c., alors qu'ils avaient également été relevés de 8 p.c. en 1984.

En outre, dans le cadre du plan de rattrapage en vue de la promotion du potentiel scientifique, la recherche en faveur de l'agriculture bénéficiera de crédits supplémentaires d'un montant de 66 millions de francs.

En plus des actions couvertes par ces prévisions au budget de 1985, il conviendra, de toute évidence, de poursuivre et de développer des politiques à plus long terme. A cet égard, j'attire votre attention sur le fait qu'il importe de finaliser rapidement la politique que nous avons entreprise dans le cadre de la restructuration de l'Ondah et, plus particulièrement, de la mise en place des Fonds de promotion.

Quand nous aurons réalisé l'ensemble des propositions émanant des commissions consultatives — actuellement six ont formulé leurs propositions et une partie de celles-ci a déjà été confirmée par des arrêtés royaux —, nous parviendrons au moins à doubler les moyens mis à notre disposition pour la promotion et la commercialisation de notre production agricole et horticole.

De nombreux collègues, dont MM. Sondag, Vermeiren, Van Nevel et Smeers, ont attiré l'attention sur cette politique et sur la nécessité de poursuivre les efforts entrepris. Ceux-ci doivent tendre également à l'amélioration de la qualité de notre production.

Concernant les secteurs bovin et porcin, des questions m'ont été posées auxquelles j'aurai le plaisir de répondre à la fin de mon intervention. Les réformes posent des problèmes législatifs et structurels.

Il est grand temps de modifier le dispositif existant, qui date de 1882, sur lequel s'appuie la lutte contre les maladies des animaux. Un projet de loi-cadre sera soumis prochainement au Conseil des ministres.

Nous discutons également de la loi relative à l'utilisation des hormones. Une telle législation nous paraît utile et même nécessaire, l'opinion publique étant particulièrement sensibilisée à cette question.

D'aucuns ont exprimé leur souci de voir la modification de la loi sur le bail à ferme intervenir le plus rapidement possible. J'espère que la commission de la Chambre poursuivra assidûment son travail. J'y participe très activement avec mon cabinet. Je ne désespère pas de voir aboutir prochainement cette réforme, tout au moins dans une chambre, à la Chambre des représentants.

Tenslotte een paar woorden over de Europese Gemeenschap. Ik zal niet opnieuw blijven stilstaan bij het programma dat aan de basis lag van de uitwerking van de zogenaamde contingentering in de melksector. Ik heb hierover al herhaaldelijk uitvoerig commentaar gegeven. Ik zal evenwel een antwoord geven op de precieze vragen desdaagse.

Wat de prijzen betreft, zijn wij vandaag geconfronteerd met de voorstellen van de commissie. Ik kan mij daarover in detail niet uitspreken; daarvoor moet ik een mandaat van de Ministerraad hebben. Ik bereid momenteel een nota voor die mij ertoe in staat moet stellen deze behandeling op dat niveau te laten doorgaan. Hopelijk gebeurt dit volgende week. In het licht van wat in de regeringsverklaring staat, is het mij wel toegestaan daarover een appreciatie te geven.

Wij stellen vast dat de Europese Commissie een prijsbevrozing en in bepaalde sectoren een prijsvermindering voorstelt. Ik kan niet loochenen dat zulks ligt in de lijn van wat de commissie in het verleden heeft

verdedigd. Het ligt ook gedeeltelijk in de lijn van de beslissing die op 31 maart 1984 door de Raad van ministers werd aanvaard, namelijk dat het om elementaire en evidente redenen niet verder kon met de politiek van het verder betalen van gegarandeerde prijzen voor onbeperkte produktiehoeveelheden.

Volgens deze beslissing moeten wij dus een produktiebeperking aanvaarden en ons onderwerpen aan wat ik steeds heb genoemd een voorzichtig prijsbeleid en wat de commissie steeds heeft genoemd een restrictief prijsbeleid. Bij deze prijsvoorstellen moeten wij wel het inkomensobjectief, zoals in de regeringsverklaring vooropgesteld, in het oog houden. Wij hebben steeds gezegd dat het markt- en prijsbeleid met dit inkomen rekening moet houden.

De heer Smeers heeft gewezen op het cumulatief effect van produktiebeperking en het restrictief prijsbeleid voor de aantasting van het landbouwersinkomen. Voor de sectoren waar dit het geval mocht zijn ben ik ertoe geneigd te zeggen dat de voorstellen van de commissie zeer onbevredigend zijn en zelfs in hun huidige vorm onaanvaardbaar. Van een gesprek in de regering zal onze definitieve houding tenslotte afhangen en ook de wijze waarop wij tegenvoorstellen zullen doen.

Ik blijf dit beleid consequent uitvoeren en wil de moeilijkheden in verband met produktiebeperking en prijsbeleid niet uit de weg gaan. Als ik mijn appreciatie over de ter tafel liggende prijsvoorstellen zal formuleren, zal ik consequent rekening houden met de inkomensvorming.

Rekening houdend met de bestaande overschotten en de financiële beperkingen van de begroting van de Europese Gemeenschap — waarvoor overigens nog voorlopige twaalfden moeten worden toegekend — zullen wij in de loop van dit jaar met nog heel wat moeilijkheden worden geconfronteerd.

De weg is smal tussen deze beperkingen en de noodzaak de leefbaarheid van onze bedrijven te waarborgen, met de mogelijkheid voor redelijke inkomstenvorming. Wij staan voor grote moeilijkheden. Desalniettemin moeten wij deze moeilijke weg trachten te bewandelen en deze beide gedeeltelijk tegengestelde determinanten en doelstellingen trachten te verzoenen op de best mogelijk wijze.

Dat kan in de Europese Gemeenschap. Verschillende leden hebben desaaangaande zeer zinnige dingen gezegd, zoals de heren Dalem, Lagae, Smeers. Ook de heer Debussère heeft over dit onderwerp gehandeld, hoewel ik het met zijn stelling wel iets minder eens ben.

Wij zullen de grondbeginselen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid moeten respecteren. Daarvan ben ik overtuigd, mijnheer Debussère. In een briljant betoog heeft de heer Lagae uitgelegd wat de verdienste, en ook de betekenis, daarvan is. Wij zullen aanpassingen moeten uitvoeren natuurlijk binnen de financiële en markteconomische moeilijkheden die wij allemaal kennen. Wij zijn daarmee bezig.

Wij zullen er ook voor moeten zorgen dat er voor de land- en tuinbouwers van de EEG vooruitzichten blijven bestaan. Daarin hebben zij gelijk. Ik begrijp dat zij het moeilijk hebben met maatregelen als zij niet zien waartoe die leiden.

Voor de commissie wordt het ook duidelijk dat zij iets moet doen voor de landbouwers, die produktiebeperkingen hebben moeten ondergaan. Ook zij moet binnen het financiële keurslijf blijven van de voorstellen die in bepaalde sectoren neerkomen op een merkelijke daling van de prijzen, en dus ook, daaruit volgend, van de inkomsten.

De commissieleden hebben gezegd dat zij voorstellen zullen doen in de loop van het jaar. De nieuwe commissie heeft immers nog niet de tijd gehad om dit hoofdstuk van bijkomende maatregelen en hervormingen te behandelen aangezien zij eerst werk moest maken van de prijsvoorstellen, en dat moet zeer snel gebeuren. In dit licht moeten wij plaatsen wat er in 1985 zal gebeuren.

Ik kan u verzekeren dat ik mijn uiterste best zal doen om, op basis van wat in de regeringsverklaring hierover staat ingeschreven, deze moeilijke opdracht te vervullen.

Monsieur le Président, je vais tenter de répondre à toute une série de questions qui m'ont été posées et dont certaines étaient assez détaillées.

Le rapporteur, M. Dalem, m'a notamment interrogé concernant la sécurité des tracteurs sur la voie publique.

Le 14 juillet 1983, je suis intervenu auprès de mon collègue des Communications en vue d'équiper d'un feu clignotant les tracteurs qui circulent sur les routes. Début 1984, une proposition de loi a été déposée en la matière par le député M. Lestienne. Par ailleurs, mes services sont en contact avec l'administration des communications, laquelle poursuit

l'étude de cette question. J'interviendrai personnellement auprès de mon collègue pour qu'une décision soit prise.

M. Dalem souhaiterait savoir également où en est l'indemnisation des dégâts subis en Ardenne.

Deux mille neuf cents demandes ont été introduites, dont deux tiers, après vérifications, peuvent donner lieu à indemnisation immédiate. Je crois pouvoir annoncer qu'après la mise à la disposition de l'Inca des moyens financiers nécessaires à la couverture de ces demandes, les premiers paiements seront effectués avant la fin de ce mois.

De heer Marmenout heeft een reeks van vragen gesteld over de visserij. Het vlootbeleid wordt in nauw overleg met de minister van Verkeerswezen, de heer De Croo, gevoerd. Hij is immers bevoegd voor het verlenen van scheepskredieten in geval van nieuwbouw en voor het verlenen van premies voor het onttrekken van oude schepen aan de vloot. Het beleid wordt gekenmerkt door een streven naar evenwicht tussen de vangstcapaciteit van de vloot enerzijds, en de quota die sedert begin 1983 in Europees verband aan de visserij — zij het dan wel om andere motieven dan in de melksector — worden opgelegd, anderzijds. In het kader van dit streven naar evenwicht tussen die twee elementen wordt geopteerd voor vervangingsnieuwbouw in het bijzonder wat de vaartuigen voor de boomkorvisserij betreft, waar een beperking noodzakelijk is gebleken om te beletten dat door overcapaciteit van de vloot in haar geheel, de rentabiliteit zou dalen.

De heer Marmenout heeft terecht gewezen op de moeilijkheden die wij ondervinden met de bokkentreilers van onze Nederlandse burens. Deze schepen zijn zodanig gebouwd dat zij, wanneer ze in onze kustwateren komen vissen, de zeebodem als het ware omploegen. Wij hebben daar tot nog toe weinig tegen kunnen ondernemen. Wel heb ik reeds herhaaldelijk met mijn Nederlandse collega daarover gesprekken gevoerd en ik hoop dat wij ter zake bepaalde maatregelen zullen kunnen nemen.

Voor de plankvisserij wordt de nieuwbouw sterk aangemoedigd vermits de rentetoeelage hier 90 pct. bedraagt van de kostprijs van het schip. U heeft ook vragen gesteld over de toepassing van de tewerkstellingspremie en u heeft daarbij verwezen naar Frankrijk waar men inderdaad een poging heeft gedaan om deze toe te passen. De Europese Gemeenschap heeft deze premie echter afgewezen als zijnde niet conform de wetgeving. Er kan dus geen sprake van zijn dat wij, naar deze methode die geen wettige basis heeft, zouden grijpen.

Onze inspanningen inzake energiebesparing in de visserij hebben bijgedragen tot het herstel van de energiebalans in deze sector.

De vraag van de heer Marmenout over de uitbreiding van de territoriale wateren kan ik positief beantwoorden. U heeft wellicht reeds vernomen dat collega Tindemans deze aangelegenheid behartigt. Het ligt in onze bedoeling deze zaak tegen het einde van dit jaar af te ronden.

De heer Marmenout heeft het feit bekritiseerd dat ik akkoord ben gegaan om 1 000 ton kabeljauw af te staan aan Nederland. Ik ben het vanzelfsprekend eens geweest met de mogelijkheid om niet-gebruikte quota in de visserij aan een andere Lid-Staat over te dragen. De Belgische delegatie heeft dit trouwens zelf voorgesteld en de Europese Gemeenschap heeft dat aanvaard. Op deze basis hebben de Nederlanders trouwens vroeger reeds een niet-gebruikt haringquota aan ons land afgestaan. Wij zouden totaal ongeloofwaardig zijn indien wij in de gegeven omstandigheden geweigerd hadden de niet-gebruikte quota af te staan aan Nederland dat ze nodig had, te meer omdat wij voor andere zaken hetzelfde voordeel hebben genoten.

De heer Luyten. — Om dan nog het aspect van de Benelux niet te vergeten.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen. — Inderdaad, hoewel Luxemburg niets met zeevisserij heeft te maken.

De heer Luyten. — Wel met de vangst van forellen.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen. — De heer Luyten heeft terecht de aandacht gevestigd op dit probleem. Ik heb gevraagd dat men het probleem van de reglementering van onder andere de bokkentreiler-visserij in Benelux-verband zou bespreken, indien wij er niet in zouden slagen op het niveau van de Europese Gemeenschap een middel van controle te ontwerpen en te doen toepassen dat ons voldoende waarborgen geeft. Ik heb met mijn collega van Landsverdediging de nodige contacten gelegd om ervoor te zorgen dat

wij met onze vloot de controle in de kuststreek van de Noordzee kunnen uitvoeren. Ik zal hierover echter nu niet verder uitweiden. Ik wilde alleen maar onderstrepen dat deze aangelegenheid onze volle aandacht heeft en dat wij alles in het werk stellen om de zo dynamische en op familiale leest geschoeide zeevisserij van ons kleine land leefbaar te houden.

De heer Marmenout heeft een hele serie van vragen gesteld over de bestemming van kredieten voor materies die al of niet zijn geregionaliseerd.

Mijnheer de Voorzitter, ik voel mij verplicht lezing te geven van het volgende document omdat het zeer precieze vragen betreft waarop ik een duidelijk antwoord ben verschuldigd.

«De heer Marmenout heeft gewag gemaakt van verschillende problemen betreffende kredietoverdrachten ingevolge de toepassing van de wet van 8 augustus 1980. Ik kan hem verzekeren dat mijn departement de besliste overdrachten zorgvuldig toepast. Zo worden sedert vier jaar alle kredieten voor geregionaliseerde acties, ruilverkaveling, waterdienst, landelijke wegen, of gecommunautariseerde acties overgedragen. Het spreekt vanzelf dat de gewesten en de gemeenschappen aanspraak kunnen maken op de steunverlening van de Europese gemeenschap ten zelfden titel als de Nationale Staat dit doet en steeds heeft gedaan. Dit geldt ook voor kredieten betreffende het overgeplaatste personeel en dit sedert 1983. Een amendement van de regering beoogt trouwens de regularisatie van een gedeelte van het jaar 1983.

Wat betreft de Nationale Landmaatschappij, slaat de dotatie ingeschreven op artikel 41.20 van de begroting ten bedrage van 672,6 miljoen in 1985 enkel op de financiering van de werkingskosten betreffende de sector ruilverkaveling van de Nationale Landmaatschappij, hoewel ik niet meer verantwoordelijk ben voor de uitvoering van de ruilverkaveling en voor haar programmatie.

Ingevolge de stemming tot ontbinding van de Nationale Landmaatschappij door het Parlement in december jongstleden, zal dit artikel dan ook uit mijn begroting verdwijnen. Een werkgroep buigt zich op dit ogenblik over het probleem van de verdeling van dit krediet tussen de gewesten. Voor de rest behoren alle andere kredieten die op mijn begroting zijn ingeschreven, tot mijn nationale bevoegdheid en meer bepaald de kredieten van sectie 32, wetenschappelijk onderzoek, voor de wetenschappelijke instellingen of gedeelten ervan die zich bezighouden met bossen en jacht.

Naast toegepast onderzoek voeren deze instellingen ook fundamenteel onderzoek uit. Dit werd niet geregionaliseerd. Het klein aantal tewerkgestelde onderzoekers zou in geval van splitsing de instandhouding van de onderzoeken die aan de gang zijn niet meer mogelijk maken. Het is in de huidige omstandigheden al zeer beperkt.

De werkgroepen — zoals de heer Marmenout verwijst ik naar de artikelen 12.40 en 12.60 — die instaan voor de geregionaliseerde zaken werden alle naar de gewesten overgeplaatst. Gebleven zijn de werkgroepen die zich bezighouden met aangelegenheden van nationale competentie, zoals de bestrijding van de spreuwen, de plantenbescherming, de landelijke infrastructuur die hoofdzakelijk de landbouwgebouwen betreft en de studie van de mechanisatie in de landelijke sector en in de bosbouwsector betreffende de bodemweerstand tegen krachtige werkwijzen.»

M. Sondag a posé des questions sur l'aide alimentaire, notamment à propos du problème des excédents. A cet égard, il convient de souligner plusieurs points.

La Communauté européenne est très active dans le domaine de l'aide alimentaire. Pour 1983, elle a prévu plus d'un million de tonnes de céréales, 150 000 tonnes de poudre de lait écrémé, 36 500 tonnes de butteroil, 6 150 tonnes d'huiles végétales et 16 000 tonnes de sucre. Une aide d'urgence est fournie dans les cas impérieux.

La réalisation du programme d'aide alimentaire de la Communauté européenne ne se déroule pas toujours sans accroc; la Commission européenne prend au sérieux les remarques de la Cour européenne des comptes.

Voici quelques chiffres concernant l'aide alimentaire programmée par la Communauté européenne: en 1981, 506 millions d'écus, soit 233 milliards de francs belges; en 1984, 502 millions d'écus, soit 231 milliards de francs belges.

On constate qu'en dépit de difficultés budgétaires auxquelles la Communauté est confrontée, le budget consacré à l'aide alimentaire a été maintenu à un niveau égal.

En ce qui concerne la réalisation du programme, de sérieux retards sont à noter, en particulier pour l'année 1983, qui ne peut être considérée

comme une année normale en raison de l'approbation tardive du règlement d'application, le 11 juillet 1983.

Comme l'a dit notre collègue, mis à part le programme d'urgence, il s'agit, avant tout, de développer une stratégie alimentaire. Vous n'ignorez pas que la Communauté européenne étudie précisément un programme de ce genre avec différents pays africains, qu'elle a également conclu, puis amélioré, au mois de décembre, la convention de Lomé, modèle du genre. Ces démarches devraient aboutir d'urgence car en découlent les réformes fondamentales susceptibles de modifier une situation tragiquement déplorable dans certaines régions d'Afrique.

De toute façon, nous ne trouverons pas de solution si on ne donne pas à ces pays un certain pouvoir d'achat, ce qui, pour nous, serait indirectement intéressant sur le plan économique. Il serait également nécessaire d'assurer à ces régions un potentiel de production qui puisse, à la longue, garantir l'autosuffisance alimentaire de ces pays.

Il faut aussi instaurer une certaine discipline chez nous. Il est, en effet, illusoire de penser, bien que certains l'aient laissé entendre, qu'on puisse arriver à expédier tous nos stocks et excédents vers ces pays; ce n'est d'ailleurs pas souhaitable.

M. Sondag m'a également posé des questions sur l'équilibre au sein de la section «garanties» du Feoga; à ce sujet, je lui communiquerai certains chiffres qui sont en ma possession. Mais je me dois d'ores et déjà de lui dire qu'ils ne répondent en rien à une base, justifiée ou justifiable, d'appréciation de l'équilibre entre des régions. En effet, il faut calculer l'incidence de l'effet «Rotterdam» ou de l'effet «Anvers». Ce qui est pris en compte n'est pas l'origine des produits, mais bien le lieu où ils sont commercialisés. Ainsi, vous relèverez, par exemple, pour l'année 1983, un montant d'interventions, pour les céréales, de 6,4 milliards de francs, soit 45 p.c. de la valeur de la production belge, qui n'est que de 14 milliards; cela signifierait que la moitié passerait à l'intervention, ce qui est absolument faux.

M. Bascour, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

Bien qu'il soit impossible d'effectuer une ventilation par rapport à la production réelle, on peut néanmoins affirmer que le mécanisme d'intervention doit logiquement bénéficier à la Wallonie, dans la mesure où son secteur céréalier est très important, de même que son secteur laitier, orienté dans une large proportion vers la fabrication de beurre, laquelle est soumise à intervention. Ce sont ces mécanismes d'intervention qui suscitent les coûts les plus élevés.

En ce qui concerne ces problèmes, il faut avoir une approche communautaire, tout comme pour les systèmes créés par la Communauté européenne. Il est, dès lors, inopportun de peser avec une balance d'apothicaire les bénéfices et les pertes qu'entraînent certaines opérations qui relèvent de mécanismes communautaires.

J'aborde maintenant vos questions relatives au colza et à l'huile de tournesol.

La Commission a été amenée à fixer des seuils de production pour le colza. En effet, le déficit ne concerne plus que le tournesol et, par ailleurs, le système entraîne un coût très élevé car il fonctionne selon un mode de *deficiency payment* qui assure l'industrie transformatrice pour la totalité de la production et pas seulement pour le surplus. Telle est la motivation de la Commission; par conséquent, la manière dont le problème a été présenté tant à la Chambre qu'au Sénat est totalement fautive.

Je me suis exprimé, monsieur Sondag, sur ma volonté de réussir quant à l'adaptation de la loi sur le bail à ferme.

Vous savez aussi que j'ai transmis au Conseil d'Etat un projet de loi sur la continuité des entreprises agricoles. J'espère que celui-ci aboutira rapidement car il s'agit d'un objectif repris dans le programme du gouvernement.

En outre, le nouveau mécanisme prévu en ce qui concerne les sociétés agricoles devra être évalué en fonction du projet de loi relatif à l'entreprise d'une personne à responsabilité limitée. Cette expérience, qui ne porte que sur une trentaine de cas, doit être poursuivie.

De heer Vanhaverbeke heeft vragen gesteld over ons personeelskader, in het bijzonder over het aantal personeelsleden in de buitendiensten.

Het aantal personeelsleden wordt vastgesteld op basis van het administratief werk en van het werkvolume op het terrein. Dat zijn twee criteria die niet altijd gelijklopend zijn. Het administratief werk is, afgezien van veranderingen in het werkvolume, meestal gelijkblijvend. Er is daar een evenwicht dat voldoening schenkt, hoewel het niet altijd perfect is.

Rekening houdend met de beperkingen inzake de aanwervingen die ons zijn opgelegd, maken wij daar het beste van.

Ik heb aandachtig geluisterd naar de woorden van lof die de heer Vanhaverbeke heeft gewijd aan de wijze waarop industriegroenten en diepvriesgroenten worden geteeld in een bepaald landsgedeelte.

Hij heeft een reeks technische vragen gesteld die ik ter studie heb gelegd en waarop ik hem schriftelijk zal antwoorden. Wat het gedeelte van de diepvriessector betreft dat tot mijn bevoegdheid behoort, kan ik de heer Vanhaverbeke zeggen dat wij een reeks van dossiers hebben behandeld in het kader van de Europese richtlijn nr. 355 ter verbetering van de commercialiseringsstructuren en dat in dit kader dertien diepvriesbedrijven betaald zijn geworden.

Hij heeft tenslotte de plausibele vraag gesteld waarom, niettegenstaande lichte dalingen van de energiekost, het programma van de energiebesparende maatregelen niet werd voortgezet. Een van de elementen van dat programma is, dat het opzet in de tijd was beperkt. Wij hebben ons daaraan moeten houden, onder andere, wegens de budgettaire beperkingen en omdat de regering een vervangingsprogramma op fiscale basis heeft ingevoerd, namelijk het systeem van de fiscale investeringsaftrek. Wij hebben dit wel van 35 pct. naar 25 pct. moeten terugbrengen, maar die kleinere aftrek blijft een zeer interessante financiële operatie die ik niet genoeg kan aanmoedigen. De aftrek is toepasselijk in het kader van de forfaitaire belasting waaraan de land- en tuinbouwers die voor het systeem kiezen, onderworpen zijn. Het gaat om een zeer doeltreffende aanpassing waarvan niet genoeg gebruik kan worden gemaakt.

Voici quelques explications complémentaires concernant l'application des quotas laitiers.

Je ne m'arrêterai guère aux considérations émises par d'aucuns à propos du manque d'information; j'ai déjà donné mon avis à ce sujet. Je puis, en tout cas, certifier que jamais, dans le passé, autant d'informations détaillées n'ont été communiquées. En effet, tant les journaux spécialisés que les responsables des laiteries méritent d'être félicités pour le travail intense fourni au niveau de l'information, mais de toute façon, le problème n'est pas là.

D'autres intervenants ont prétendu que les instances du département étaient, en l'occurrence les vrais responsables, ayant poussé les clients à l'investissement.

Je me bornerai à leur répliquer que c'est là une attitude plutôt contradictoire. En effet, à l'heure actuelle encore, les investissements sont indéniablement nécessaires si on veut obtenir dans des conditions technologiques meilleures que dans le passé, des prix particulièrement compétitifs. Il conviendra certes de s'intéresser au problème mais incriminer le département et ses fonctionnaires ne me paraît guère fondé.

D'aucuns prétendent même que davantage d'investissements auraient dû être réalisés, comme c'est le cas au Danemark et aux Pays-Bas, de manière à se réserver le quota le plus élevé possible. C'est là un autre point de vue auquel, personnellement, je ne puis me rallier. En effet, je suis, au contraire, persuadé que la modération pratiquée dans notre pays, au niveau de la production laitière, est relativement positive. Elle m'a d'ailleurs permis de prendre comme base de répartition des quotas dits nationaux, les critères inhérents à l'exercice 1981.

Nous avons voulu, au cours de cette année transitoire, faire en sorte que les intéressés soient informés le plus rapidement possible d'un quota à tout le moins provisoire. C'est dans cet esprit que les choix ont été opérés.

Nous avons également voulu que toutes les demandes d'exception soient examinées et qu'en attendant, on évite l'application du prélèvement.

Je crois avoir ainsi répondu à toutes les questions et observations exprimées par les différents intervenants, notamment par M. Eicher sur le choix d'une seule région. Je répète, une fois encore, qu'il n'existe aucune base juridique pour opérer un choix puisque, pour qu'une région soit désignée, il faut qu'il y ait par rapport à l'évolution des livraisons globales du pays, une différence de plus de deux p.c. ce qui n'est pas le cas en l'occurrence.

Je veux bien ajouter d'autres argumentations. Je l'ai dit déjà dans le passé, les différences existant à l'intérieur des régions sont plus grandes que celles qui existent entre les régions elles-mêmes.

Ce débat a déjà été tenu; par conséquent, je ne veux pas m'y arrêter, d'autant plus — on le sent très bien — que vous me faites des procès d'intention totalement étrangers à l'intérêt de l'agriculture.

Je ne conteste pas les chiffres repris par M. Bock. Il ne s'agit d'ailleurs pas de les contester, mais de savoir comment on les interprète et comment on les utilise. La façon dont ils sont exploités est la négation même de l'esprit de la Communauté européenne.

Qu'allons-nous faire si on applique des raisonnements comparables — on le fait déjà dans certains secteurs — à la lumière du fait que le meilleur niveau de production et des surplus plus considérables en céréales et en sucre notamment, se situent en Wallonie, et cela dans des conditions de productivité nettement meilleures que dans d'autres pays?

Si, sur cette base, il fallait différencier le mode d'application d'un système qui nous est imposé, de façon réglementaire, par la Communauté européenne, nous aboutirions non seulement à la négation de l'esprit de la Communauté mais surtout à la négation de l'intérêt, à court ou à long terme, de nos producteurs agricoles. Voilà ma réponse. Je tenais à justifier mon attitude à cet égard, comme je l'ai d'ailleurs déjà fait dans le passé.

Je passe sur tous les critères détaillés qui ont été à la base aussi bien du choix de la période de référence que du choix du quota individuel ou par laiterie.

Vous n'ignorez pas que le choix du quota individuel est un système beaucoup plus difficile à mettre en place, surtout en ce qui me concerne. Toutefois, il est nettement plus équitable à l'égard de tous les producteurs de ce pays.

Il est vrai que si on n'avait vu que le côté spéculatif au début de la campagne, et si on avait usé de ces modes d'application en fonction de ces différences, cela aurait pu signifier une discrimination de certains producteurs de notre pays.

C'est la raison pour laquelle j'ai demandé un sursis pour l'application du prélèvement, sursis qui a finalement été accepté par la Commission. Par l'application des propositions de la Commission datant du 14 janvier, nous permettant d'établir une compensation entre ceux qui ont produit plus ou moins que leur quota au niveau d'une région, à l'intérieur de la région comme entre les différentes zones, je suis convaincu que nous trouverons des solutions bien ordonnées pour réaliser un de nos objectifs, qui est d'exploiter nos quotas efficacement et équitablement.

Afin de pouvoir réaliser dans les meilleures conditions cette opération de mise en place des quotas laitiers et de restructuration du secteur laitier de notre pays, je rappelle que nous avons dû mettre en œuvre des moyens énormes, étant donné les conditions budgétaires actuelles. Pour mobiliser 150 000 tonnes de plus, nous avons dû consentir la dépense de 2 milliards 250 millions.

Je répondrai maintenant aux questions précises qui m'ont été posées par M. Jean Gillet, concernant le transfert des quotas de père en fils ou beau-fils. Je confirme que cela est bien prévu, du moins dans les cas d'installation. Je le confirme.

Les terres libérées lors de l'octroi de la prime à la restructuration ne sont grevées d'aucune contrainte quant aux possibilités d'exploitation.

Les critères concernant l'installation des jeunes sont connus, mais ils devront sans doute être adaptés aux critères qui seront arrêtés dans le cadre de la révision des directives de structure de la Communauté européenne.

S'il a été demandé de ne plus s'adresser momentanément au service qui traite les dossiers relatifs aux quotas à Bruxelles, c'est dans un souci d'efficacité et de rapidité. Mes fonctionnaires m'ont demandé ce qu'ils devaient faire: répondre toute la journée au téléphone ou examiner les dossiers. J'ai tranché, et je crois que mon choix était sage.

MM. Coen et Lutgen m'ont interrogé sur l'état sanitaire du cheptel belge. Ainsi qu'ils le savent certainement — tout comme M. Gillet d'ailleurs — la brucellose nous cause quelque inquiétude. J'ai demandé qu'on intensifie les efforts à ce égard. Nous avons déjà pris des mesures par arrêté royal, afin de pouvoir opérer un contrôle plus efficace en ce qui concerne le transport et la commercialisation. D'autres mesures devraient encore être prises, mais nous attendons de pouvoir modifier la loi de 1882.

Néanmoins, je crois pouvoir dire que, dans l'ensemble, l'état sanitaire de notre cheptel est satisfaisant.

MM. Coen et Smeers m'ont interrogé à propos du sucre.

Daar wekt de toestand inderdaad bekommring, mijnheer Smeers, zoals trouwens in de andere sectoren. Ik wil hieromtrent drie dingen zeggen. Ten eerste, zullen wij met hand en tand de quota; waarover wij beschikken, verdedigen. Ten tweede, zullen wij de sector consulteren om te weten welke de beste methode is om dit systeem hier toe te passen.

Wij hebben het mengprijsstelsel. De vraag rijst of wij dat in stand moeten houden dan wel of het stelsel van individuele quota moet worden gebruikt. Wij zullen daaromtrent een grondige consultatie houden. Ik ontvang trouwens vrijdag de afgevaardigde van die sector om daarover een eerste gesprek te hebben. Er is ten derde, een appreciatie van de prijsvoorstellen in deze. U weet dat men op het niveau van de suikerbieten een prijsbevrozing voorstelt. Men stelt 1,3 voor op het niveau van de witte suiker omdat dit neerkomt op het niveau van de transformatie van 3,5 pct. Daar bestaat een zekere motivering voor. De energiekost is immers gestegen. Wij hadden eerder een kleine aanpassing gewild op het niveau van de suikerbieten. Ik zal daarover in de regering spreken en zien welke vorm onze appreciatie en ons eventueel tegenvoorstel kan aannemen.

De heer De Cooman heeft zijn beklag gedaan over de aardgasproblematiek. Ik val hem hier bij. U weet welke actie ik ontwikkeld heb. Wij hebben nog geen bericht gekregen over de resultaten van de expertise die door de EG-Commissie bevolen werd. Ik kan wel begrijpen dat de Commissie een expertise laat uitvoeren. Zij heeft het ook in het vorige verband gedaan. Het is dezelfde ernstige firma die deze expertise uitvoert. Zij zal uitspraak doen na kennis te hebben genomen van de resultaten van dit onderzoek. Ik hoop dat dit vlug en op een ernstige wijze zal gebeuren.

Wat de investeringsaftrek betreft, ben ik in gesprek met mijn collega, de heer Knoops. Ik meen dat wij over deze aangelegenheid akkoord gingen, en dat het uiteindelijk de minister van Financiën is — wij zijn hier toevallig alle drie aanwezig — die het besluit moet publiceren dat als basis zal dienen voor het beter toepassen van de investeringsaftrek in de glastuinbouw. Wij zullen met zijn drieën overleggen hoe wij dit zo vlug mogelijk kunnen realiseren.

Senator Lagae heeft de aandacht gevestigd op de sector van de paardenfokkerij. U weet dat artikel 32.30 in zijn oorspronkelijke vorm is hersteld en 6 miljoen wordt uitgetrokken. Het programma van steun aan de paardenfokkerij, waarover de heer Lagae zich zorgen maakt, zal kunnen worden voortgezet.

M. Humblet m'a fait, ainsi qu'au gouvernement, un procès d'intention, me reprochant d'avoir participé à cette opération de non-soutien à une ASBL du nom de Promagri.

En fait, la seule chose que je sache à ce sujet est que si le ministre de l'Intérieur, M. Nothomb, est intervenu dans cette affaire, c'est pour des raisons purement juridiques. Il ne faut rien y voir de plus.

Je ne vous donnerai pas lecture de la motivation de cette mesure purement juridique et administrative et qui n'a rien de commun avec la motivation que l'honorable collègue a présentée erronément à cette tribune.

Toutes les organisations, d'où qu'elles viennent, seront en ligne, à égalité de chances quant aux possibilités de soutien de mon département. Il était donc malvenu, me semble-t-il, de présenter de cette manière une décision du ministre de l'Intérieur.

De heer Vermeiren heeft zeer interessante beschouwingen geformuleerd over de afzet. Zij vragen eigenlijk geen antwoord, tenzij misschien het probleem van de label. Ik heb zorgvuldig naar uw betoog geluisterd en daarin werden zeer goede dingen aangehaald, die nu reeds op het terrein gebeuren.

De heer Decoster heeft niet alleen over de afzet gesproken, maar heeft ook nog twee andere zeer zinnige dingen gezegd. Allereerst merkte hij op dat de resultaten met betrekking tot het quota-systeem niet moeten worden bekeken op basis van intermediaire of deelgegevens. Dit is zeer juist. Wij zullen de rekening op het einde van de operatie maken en zij zal, in het licht van de onvermijdelijke moeilijkheden, zo gunstig mogelijk zijn. Hij zegde ook dat de resultaten van de bedrijven in zeer belangrijke mate afhangen van de wijze waarop die bedrijven worden geleid. Daarom moet zijns inziens het gebruik van de bedrijfsboekhouding in de hand worden gewerkt. Wij hebben voor 1984 en de vier volgende jaren 278 miljoen ter beschikking gesteld om de politiek van *incentives* te kunnen voeren.

De heer Van Nevel heeft zijn waardering uitgesproken voor verschillende domeinen van het beleid. Hij heeft echter ook zijn bezorgdheid uitgedrukt voor het Landbouwinvesteringsfonds. Ik val die zorg bij, maar meen er een budgettair antwoord op te hebben gegeven.

Zoals de heer Luyten ben ook ik bekommerd om het door hem in zeer poëtische termen geschetste lot van het Belgische trekpaard. Ik ga echter niet akkoord met deze term, want het is het Brabantse trekpaard. Ik geef hem hetzelfde antwoord als de heer Lagae.

Enfin, M. Gevenois a demandé des renseignements quant à la directive 355. J'ai déjà eu l'occasion d'en fournir en commission. Je n'y reviendrai donc pas, d'autant plus que notre collègue n'est pas dans l'hémicycle.

Ik dank alle leden van de Senaat die dit debat in de commissie en in openbare vergadering over deze sector waarin nog zo weinig mensen actief zijn, maar die voor ons land en voor de gemeenschap zo belangrijk is, tot een interessant debat hebben gemaakt. Wij kunnen uit dit debat natuurlijk geen alleenzigmakende conclusies trekken met betrekking tot het beleid op nationaal of op Europees vlak.

Niettegenstaande de traditionele tegenstem van de oppositie, durf ik toch te beweren dat er zowel in ons land als in de Europese Gemeenschap gelukkig een tamelijk grote eensgezindheid blijft bestaan met betrekking tot het essentiële van het landbouwbeleid. Wij hebben die eensgezindheid meer dan ooit nodig, want er zijn in de loop van het jaar grote moeilijkheden in het verschiet voor de Europese Gemeenschap. Er is op het ogenblik nog geen begroting opgesteld. Wij mogen echter de kwestie van de onvermijdelijke productiebeperkingen en van de schamele prijspolitiek niet zo tegemoet treden dat het landbouwkomen en de leefbaarheid van de landbouwbedrijven in ons land erdoor zouden worden ondergraven.

Wij moeten in alle duidelijkheid verklaren dat wij, niettegenstaande de moeilijkheden, concrete inspanningen zullen doen om de doelstellingen vervat in de regeringsverklaring zo mogelijk met succes blijvend na te streven. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Lutgen.

M. Lutgen. — Monsieur le Président, je remercie M. le secrétaire d'Etat à l'Agriculture de nous avoir fourni de nombreux renseignements. Toutefois, si je comprends fort bien que dans le cadre de la discussion budgétaire, il ne soit pas possible de répondre à toutes les questions posées, il m'apparaît tout de même que des questions fondamentales ont été, involontairement sans doute, éludées.

Je me permets toutefois de rappeler l'inquiétude du monde agricole — et ce dans toutes les régions du pays — quant aux orientations et aux options fondamentales que la Communauté va proposer et que notre pays soutiendra. Il s'agit d'un débat fondamental extrêmement important. En effet, étant donné l'importance des investissements, il convient de pouvoir prévoir à long terme, alors que l'ensemble des orientations de la Communauté se limite tout de même à quatre ou cinq ans maximum.

Je me permettrai donc d'interroger M. le secrétaire d'Etat, soit directement, soit par le truchement du bulletin des *Questions et Réponses*.

Il est clair également que des questions sur l'état sanitaire de l'ensemble du bétail ont été laissées de côté, notamment à propos de la législation sur la leucose.

Une autre question importante concerne les quotas laitiers.

Je voudrais rappeler ici ce que j'ai dit hier à propos du problème que pourraient rencontrer des producteurs qui, sans connaître les quotas, ont joué le jeu, c'est-à-dire réduit leur production pour éviter des super-prélèvements.

Il ne faudrait pas que, après avoir correctement joué le jeu et avoir ainsi atteint une production inférieure aux quotas fixés, ceux-ci soient, à l'avenir, établis pour ces producteurs sur base de la production réelle de cette période de l'année.

Je tiens à remercier M. le secrétaire d'Etat de l'information qu'il a bien voulu nous donner en ce qui concerne la prochaine liquidation des indemnités relatives aux dégâts dus aux calamités du mois de septembre, spécialement en Haute Ardenne et en Famenne, car il s'agit là d'un problème d'organisation interne des fermes. (*Applaudissements sur divers bancs.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE
L'AGRICULTURE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1985*Discussion et vote des articles*ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET
MINISTERIE VAN LANDBOUW VOOR HET BEGROTINGSJAAR
1985*Beraadslaging en stemming over de artikelen*

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget du ministère de l'Agriculture de 1985.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landbouw voor 1985.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents n°s 5-XI-1 et 2, session 1984-1985, du Sénat.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stukken nrs. 5-XI-1 en 2, zitting 1984-1985, van de Senaat.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

*Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I)
en de kapitaaluitgaven (titel II)*

Artikel 1. Voor de uitgaven van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1985 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken) :

		Gesplitste kredieten		
		Niet- gesplitste kredieten	Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
Titel I				
Lopende uitgaven	. . .	8 578,0	—	—
Titel II				
Kapitaaluitgaven	. . .	1 062,7	52,6	91,6
Totaal	. . .	9 640,7	52,6	91,6

Die kredieten worden opgesomd onder titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

*Crédits pour les dépenses courantes (titre I)
et pour les dépenses de capital (titre II)*

Article 1er. Il est ouvert, pour les dépenses du ministère de l'Agriculture afférentes à l'année budgétaire 1985, des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs) :

		Crédits dissociés		
		Crédits non dissociés	Crédits d'engage- ment	Crédits d'ordonnan- cement
Titre I				
Dépenses courantes	. . .	8 578,0	—	—
Titre II				
Dépenses de capital	. . .	1 062,7	52,6	91,6
Totaux	. . .	9 640,7	52,6	91,6

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende en de kapitaaluitgaven

Art. 2. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 20 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement. Die voorschotten mogen uitgaven dragen die ten hoogste 100 000 frank belopen, met uitzondering van de uitgaven voor opdrachten in het buitenland waarvan het bedrag bepaald wordt door de minister of de staatssecretaris die de Landbouw in zijn bevoegdheid heeft.

Dispositions particulières relatives aux dépenses courantes et de capital

Art. 2. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 20 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département. Ces avances peuvent supporter des dépenses d'un montant maximum de 100 000 francs, sauf en ce qui concerne les frais de mission à l'étranger dont le montant est fixé par le ministre ou le secrétaire d'Etat ayant l'Agriculture dans ses attributions.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Gezien het spoedeisend karakter van de in het vooruitzicht gestelde uitgaven en bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van de Rekenhof, mag de rekenplichtige belast met de vereffening van de hulpelden en toelagen van sociale aard achtereenvolgende geldvoorschotten van hoogstens 500 000 frank ontvangen, die later zullen verantwoord worden.

Art. 3. Vu le caractère urgent des dépenses à prévoir et par dérogation à l'article 15 modifié de la loi du 29 octobre 1846 organique de la cour des Comptes, le comptable chargé de la liquidation des secours et allocations à caractère social peut recevoir des avances de fonds successives d'un montant ne dépassant pas 500 000 francs, dont il sera justifié ultérieurement.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. Ten einde het onderzoeksprogramma gedekt door de artikelen 12.40 en 12.70, sectie 32, uit te voeren, wordt de minister of de staatssecretaris die de Landbouw in zijn bevoegdheid heeft ertoe gemachtigd over de kredieten op die artikelen te beschikken door middel van fondsenvoorschotten of van kredietopeningen.

Bij afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 4 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement met het oog op de uitbetaling van de uitgaven ingeschreven op de voormelde artikelen 12.40 en 12.70 van sectie 32. De contracten afgesloten met de werkgroepen mogen in de toekenning van provisionele stortingen voorzien.

Art. 4. En vue de mettre en application le programme de recherches ouvert par les articles 12.40 et 12.70, section 32, le ministre ou le secrétaire d'Etat ayant l'Agriculture dans ses attributions est autorisé à disposer des crédits de ces articles par avances de fonds ou ouvertures de crédits.

Par dérogation à l'article 15 de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 4 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département à l'effet de payer des dépenses inscrites aux articles 12.40 et 12.70 précités de la section 32. Les contrats conclus avec les groupes de travail pourront prévoir l'octroi de versements provisionnels.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. De betaling van de geboortetoelagen en van de vergoedingen wegens begrafeniskosten geschiedt volgens de regels vastgelegd door artikel 23 van de wet van 15 mei 1846 op de rijkscomptabiliteit.

Art. 5. Le paiement des allocations de naissance et des indemnités pour frais funéraires s'effectue conformément aux règles établies par l'article 23 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. In afwijking van artikel 5 van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, mogen de volgende niet-gesplitste kredieten eveneens de uitgaven in verband met vroegere jaren dekken:

Titel I, sectie 31, artikel 12.01;

Titel I, sectie 32, artikel 12.01.

Art. 6. Par dérogation à l'article 5 de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, les crédits non dissociés ci-après pourront couvrir également des dépenses se rapportant à des années antérieures:

Titre I, section 31, article 12.01;

Titre I, section 32, article 12.01.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 7. Volgens de behoeften en met het akkoord van de minister van Begroting, kunnen bij koninklijk besluit overschrijvingen worden verricht van artikel 41.58 van sectie 31 van titel I naar artikel 61.51 van sectie 31 van deel II van titel II en vice versa.

Art. 7. Suivant les besoins et avec l'accord du ministre du Budget, des transferts peuvent être opérés par arrêté royal de l'article 41.59 de la section 31 du titre I à l'article 61.51 de la section 31 de la partie II du titre II et vice versa.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 8. Overschrijvingen mogen worden verricht van artikel 51.30 van sectie 31 van deel II van titel II naar artikel 66.02.B van sectie I van titel IV om het Landbouwfonds te stijven overeenkomstig artikel 3, 4°, van de wet van 29 juli 1955 waarbij dit Fonds werd opgericht.

Art. 8. Des transferts peuvent être effectués de l'article 51.30 de la section 31 de la partie II du titre II à l'article 66.02.B de la section I du titre IV afin d'alimenter le Fonds agricole conformément à l'article 3, 4°, de la loi du 29 juillet 1955 par laquelle ce Fonds a été créé.

— Aangenomen.

Adopté.

Afzonderlijke sectie (titel IV)

Art. 9. De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in de tabel van titel IV gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 4 839 400 000 frank voor de ontvangsten en op 5 082 200 000 frank voor de uitgaven.

Worden anderzijds toegelaten:

1° Vastleggingen ten belope van 2 800 000 000 frank ten laste van artikel 60.01.A, Landbouwinvesteringsfondsen;

2° Vastleggingen ten belope van 2 250 000 000 frank ten laste van artikel 66.02.B, Landbouwfondsen, inzake hulp bij de herstructurering van de melkveehouderij.

Met het akkoord van de minister van Begroting kan het saldo van die vastleggingsmachtigingen op het einde van het begrotingsjaar worden overgedragen naar het volgende begrotingsjaar in dezelfde voorwaarden als de vastleggingskredieten.

Elke verbintenis uit hoofde van die vastleggingsmachtigingen aan te gaan, is onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de tiende van ieder maand legt de controleur der vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïndiceerd werden en, anderdeels, het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïndiceerd werden sinds het begin van het jaar.

De lijst van de maand december maakt de jaarlijkse verzamelstaat uit.

Binnen tien dagen na ontvangst van de jaarlijkse verzamelstaat, zendt het Rekenhof twee door het Hof afgesloten exemplaren naar de minister van Financiën terug.

Section particulière (titre IV)

Art. 9. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au tableau du titre IV joint à la présente loi, sont évaluées à 4 839 400 000 francs pour les recettes et à 5 082 200 000 francs pour les dépenses.

Sont d'autre part autorisés:

1° Des engagements à concurrence de 2 800 000 000 de francs à charge de l'article 60.01.A, Fonds d'investissement agricole;

2° Des engagements à concurrence de 2 250 000 000 de francs à charge de l'article 66.02.B, Fonds agricole, en matière d'aide à la restructuration du secteur laitier.

Avec l'accord du ministre du Budget, le solde de ces autorisations d'engagement à la fin de l'année budgétaire peut être reporté à l'année budgétaire suivante dans les mêmes conditions que les crédits d'engagement.

Tout engagement à prendre en vertu de ces autorisations d'engagement est soumis au visa du contrôleur des engagements et à la Cour des comptes.

Avant le dix de chaque mois, le contrôleur des engagements transmet à la Cour des comptes, avec les documents justificatifs, un relevé établi en trois exemplaires et mentionnant, d'une part, le montant des engagements visés au cours du mois écoulé et, d'autre part, le montant des engagements visés depuis le début de l'année.

Le relevé du mois de décembre constitue le relevé récapitulatif annuel.

La Cour des comptes renvoie au ministre des Finances, dans les dix jours suivant leur réception, deux exemplaires, arrêtés par elle, du relevé récapitulatif annuel.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 10. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen in de tabel van titel IV gevoegd bij deze wet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel of van de littera die betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

Art. 10. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au tableau du Titre IV joint à la présente loi, est indiqué en regard du numéro de l'article ou du littéra se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables qui ont opéré les recettes sont désignés par l'indice C.

— Aangenen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé jeudi au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen donderdag over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'AGRICULTURE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1984

Discussion et vote d'articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Beraadslaging en stemming over artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Agriculture de 1984.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Landbouw voor 1984.

De Voorzitter. — Bij de begrotingstabel stelt de regering de volgende amendementen voor:

« TITEL I. — Lopende uitgaven

Sectie 31. — Eigenlijk ministerie van Landbouw

Hoofdstuk I. — Consumptieve bestedingen (Lopende uitgaven voor goederen en diensten)

Art. 11.03. Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel enz.

Een bijkrediet vroegere jaren uit te trekken ten belope van 4,9 miljoen frank.

TITRE I. — Dépenses courantes

Section 31. — Ministère de l'Agriculture proprement dit

Chapitre I. — Dépenses de consommation (Dépenses courantes pour biens et services)

Art. 11.03. Rémunérations du personnel actif et en disponibilité, etc.

Prévoir un crédit supplémentaire années antérieures de 4,9 millions de francs.

Art. 12.02. Verbruiksuitgaven in verband met het betrekken van de lokalen enz.

Het bijkrediet vroegere jaren van « 2,7 miljoen frank » te brengen op « 5,2 miljoen frank », vermeerdering met 2,5 miljoen frank,

Art. 12.02. Dépenses de consommation en rapport avec l'occupation des locaux, etc.

Porter le crédit supplémentaire années antérieures de « 2,7 millions de francs » à « 5,2 millions de francs », augmentation de 2,5 millions de francs.

Art. 12.03. Uitgaven voor energieverbruik enz.

Het bijkrediet vroegere jaren te brengen van « 0,3 miljoen frank » op « 1,3 miljoen frank », vermeerdering met 1,0 miljoen frank,

Art. 12.03. Dépenses de consommation énergétique, etc.

Porter le crédit supplémentaire années antérieures de « 0,3 million de francs » à « 1,3 million de francs », augmentation de 1,0 millions de francs,

Art. 12.05. Allerhande vergoedingen aan het rijkspersoneel enz.

Een bijkrediet vroegere jaren uit te trekken ten belope van 0,3 miljoen frank.

Art. 12.05. Indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat, etc.

Prévoir un crédit supplémentaire années antérieures de 0,3 million de francs.

Art. 12.06. Huur van onroerende goederen enz.

Een bijkrediet vroegere jaren uit te trekken ten belope van 16,9 miljoen frank.

Art. 12.06. Loyers des biens immobiliers, etc.

Prévoir un crédit supplémentaire années antérieures de 16,9 millions de francs.»

De Voorzitter. — De stemming over deze amendementen wordt aangehouden.

Le vote sur ces amendements est réservé.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des autres articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de andere artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents nos 6-XI-1, 2 et 4, session 1984-1985, du Sénat.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stukken nrs. 6-XI-1, 2 en 4, zitting 1984-1985, van de Senaat.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés:

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten ingeschreven onder titel I — lopende uitgaven van de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1984, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken):

	Aanpassingen	Niet-gesplitste kredieten
TITEL I		
Lopende uitgaven		
Bijkredieten voor vorige jaren		25,6

I. Ajustements des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au titre I — dépenses courantes du budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1984, sont ajustés suivant les données détaillées du tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs):

	Ajustements	Crédits non dissociés
TITRE I		
Dépenses courantes		
Crédits supplémentaires années antérieures		25,6

De Voorzitter. — De stemming over dit artikel is aangehouden.

Le vote sur cet article est réservé.

Artikel 2 luidt:

II. Diverse bepalingen

Art. 2. De bijkredieten voor vorige jaren die opgesomd werden in de bij deze wet gevoegde tabel worden gehecht aan het begrotingsjaar 1983.

II. Dispositions diverses

Art. 2. Les crédits supplémentaires années antérieures détaillés au tableau annexé à la présente loi sont rattachés à l'année budgétaire 1983.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen van de Schatkist gedekt worden.

Art. 3. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 4. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé jeudi aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij gaan donderdag over tot de aangehouden stemmingen alsmede tot de stemming over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTRE DES CLASSES MOYENNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTRE DES CLASSES MOYENNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

Reprise de la discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN MIDDENSTAND VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN MIDDENSTAND VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Hervatting van de algemene behandeling en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous reprenons la discussion générale des projets de loi relatifs au budget du ministère des Classes moyennes.

Wij hervatten de algemene behandeling van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Middenstand.

La parole est à M. Sondag.

M. Sondag. — Monsieur le Président, en complément à l'intervention de mon collègue M. Dalem, il y a quinze jours, et comme je l'avais annoncé lors de ma participation à la discussion du budget de la Prévoyance sociale et, ce matin encore, dans la discussion du budget de l'Agriculture, j'interviendrai à nouveau à propos du statut social des travailleurs indépendants.

Toutefois, à la suite de l'exposé introductif particulièrement intéressant de M. le ministre des Classes moyennes, je serai bref. En effet, des réponses ont déjà été données à certaines questions que j'avais pensé poser.

Je m'en tiendrai donc essentiellement à une considération d'ordre général et à une double demande pressante.

De façon générale, nous devons constater qu'au-delà de certaines améliorations que vous avez rappelées, la seule réforme réelle et importante concerne le secteur des pensions. Cette réforme sera surtout appré-

ciée à moyen et à long terme. Toutefois, le pécule de mille cinq cents francs, qui doit être doublé en mai prochain, constitue un progrès immédiat — modeste mais sensible — qu'il faudra accentuer encore dans des délais rapides afin d'amener enfin la pension de base des travailleurs indépendants à la hauteur du revenu minimum garanti; l'écart actuel reste, en effet, inadmissible.

La double demande pressante que je vous sou mets à présent concerne principalement les travailleuses indépendantes et les épouses de travailleurs indépendants, voire, d'une façon plus large, les conjoints-aidants.

Il s'agit essentiellement de l'octroi d'une allocation de maternité et de l'extension de l'assurance-indemnité pour cause d'incapacité de travail au conjoint-aidant.

Dans votre exposé introductif, monsieur le ministre, vous vous êtes déjà référé à l'avis du groupe de travail Vandeputte. Ce groupe de travail est unanime à reconnaître le bien-fondé des deux requêtes. Mais il s'est divisé quant à leur mise en application immédiate. Les réticences provenaient formellement d'une part, de données jugées insuffisantes, notamment quant au champ d'application de cette assurance-incapacité de travail et, d'autre part, d'un souci de ne pas aggraver la charge contributive en cotisations sociales, étant donné les diminutions systématiques des subsides de l'Etat en faveur du statut social des travailleurs indépendants.

Permettez-moi d'exprimer certaines considérations: il y a deux années que ces propositions sont déposées. Il y a près de deux ans que, à la demande de votre prédécesseur, le groupe de travail en question, ainsi que le service de gestion de l'assurance-indemnité des travailleurs indépendants ont été consultés.

Je ne trouve pas très sérieux de demander un nouveau délai, d'autant plus que les principales données sont connues. Nous partageons le souci de ne pas aggraver la participation contributive des travailleurs indépendants, à moins qu'une cotisation généralisée puisse assurer un service justifié à un coût général moindre d'une prime d'assurance privée.

Le virage de certains vers l'assurance privée, vraisemblablement plus accessible à des catégories particulières de travailleurs indépendants qu'à d'autres aux moyens plus limités, constitue un abandon flagrant du principe de la solidarité et de la « mutualisation » des risques.

La « défiscalisation » des primes d'assurance privée ne représente pas nécessairement la solution à tous les problèmes posés.

Je vous demande donc, monsieur le ministre, de venir prochainement devant notre commission où nous vous accueillerons très volontiers, afin de nous communiquer des estimations fiables, certes, mais inévitablement approximatives.

Sauf démonstration contraire de vote part, je maintiens que la proposition de Mme Lucienne Gillet prévoyant, pour l'essentiel, l'extension de l'assurance-indemnité, est réalisable sans aggravation insupportable de la cotisation globale, compte tenu des prestations qui pourraient alors être assurées, surtout lorsque les besoins sont plus impérieux.

Quant à l'assurance-maternité, elle est réalisable sans cotisation supplémentaire dans le cadre du financement des prestations familiales.

J'ose espérer, monsieur le ministre, que vous serez très attentif à ces propositions et que vous veillerez à leur aboutissement dans le courant de la présente année. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Cooman.

De heer De Cooman. — Mijnheer de Voorzitter, wanneer wij terugblikken op de toestand van de jaren 1980 en 1981 is het verheugend, vandaag te mogen vaststellen dat er een duidelijke relance is in de meeste takken van middenstand, zelfstandigen en KMO-bedrijven. Voor vele van deze bedrijven, welke gerangschikt zijn in bovenvermelde opsomming, is de crisis een uitdaging geweest. De noodwendigheid heeft ze aangespoord tot renovatie, reorganisatie, dynamische ontplooiing, initiatief en ondernemingsgeest, om hun voortbestaan te verzekeren.

De KMO's hebben de jongste jaren bewezen, dat zij, dank zij hun mobiliteit en aanpassingsvermogen, aan moeilijke omstandigheden, teweggebracht door allerlei factoren van macro-economische oorsprong, weerstand konden bieden mede dank zij onmetelijke inspanningen en vooral door het nemen van gefundeerde risico's die de basis uitmaken van elke ontplooiing.

In herhaling vallen met opsommingen over tewerkstellingstoename, investeringsbedragen, toename van het aantal zelfstandigen, zeggende dat

de KMO's de stabilisatoren van onze economie zijn, is tijdverlies daar de statistische gegevens en de zichtbare resultaten hiervoor voldoende het bewijs leveren.

De goede evolutie mag ons niet tot euforie leiden en de meeste omzichtigheid is geboden om de continuïteit in deze verbetering te behouden. Te vroeg victorie kraaien zou nefaste gevolgen kunnen hebben en verder doorwerken in positieve zin is dus geboden.

De ondernemer vraagt maar één zaak, dat de wetgevende en uitvoerende macht een macro-economisch klimaat realiseren waarin hij zich als ondernemer beschermd en veilig voelt en waardoor hij een geest van motivering krijgt om zich totaal te kunnen ontplooiën. Dat is onze opdracht, waaraan een grote zin van verantwoordelijkheid en plichtsbewustzijn verbonden is.

Ik zal mij dan ook beperken tot enkele punten waarover middenstanders hun bezorgdheid uitdrukken en waarvoor zij uw volle aandacht en inzet vragen.

De toepassing van de wet van 29 juni 1975 betreffende de handelsvestingen, tot stand gekomen om de wilde inplantingen van grote distributiedrijven te regulariseren, laat de jongste jaren veel te wensen over.

Ik ga mij vandaag er niet over uitspreken of de wet dient versoepeld of verstrakt te worden, maar ik vraag enkel dat de wet wordt toegepast zoals het moet.

Wij stellen vast dat momenteel te veel gebruik wordt gemaakt van de tactiek van het voldongen feit. Dit wordt teweeggebracht door het lankmoedig optreden van degenen die daartoe bevoegd zijn en door de trage behandeling door het gerechtelijk apparaat, wegens overbelasting. Dit heeft tot gevolg dat veel inplantingen tot stand komen zonder voorafgaandelijke bouwtoelatingen, zonder advies van de provinciale commissies voor de distributie.

Wordt de overtreding vastgesteld, dan laat de bouwheer de erkenningsprocedure van wal steken, doet ondertussen rustig voort en rekent erop dat men uiteindelijk toch niet zal durven ingrijpen en een gevestigd bedrijf, dat personeel tewerkstelt, niet zal durven sluiten en slopen.

Mijnheer de minister, er bestaan geen twee soorten van wetten die deze materie behandelen. De wet dient door iedereen gevolgd te worden, *dura lex, sed lex*. Ik vraag dan ook uw volle aandacht daarvoor en uw tussenkomst bij de instanties welke deze materie behandelen.

Aansluitend op dit punt wil ik toch ook uw bijzondere aandacht vragen voor de momenteel gevoerde prijzenoorlog in de grootdistributie.

Wij weten dat deze problematiek voor het grootste gedeelte valt onder de bevoegdheid van de minister van Economische Zaken, maar ik ben van mening dat u als verantwoordelijke voor de middenstandszaken niet onverschillig kunt blijven met betrekking tot deze uitermate gevaarlijke en delicate situatie.

Ik wens hier toch te waarschuwen dat de huidige verregaande prijzenoorlog gevolgen kan hebben welke heden nog niet duidelijk zichtbaar zijn, maar op korte termijn zware repercussies kunnen hebben met sluitingen en afdankingen als gevolg. Een eerlijke doorzichtige marktsituatie voor zowel consument, producent als verkoper, in gelijk welke vorm, door toepassing van de voorgestelde wijziging van de wet op de handelspraktijken die wij in juni 1982 hebben ingediend en die besproken wordt in de bevoegde Senaatscommissie, zal ertoe bijdragen dat vele omzeilingsmogelijkheden van de wet op de handelspraktijken beperkt of totaal onmogelijk worden.

Een tweede aandachtspunt dat wij aan de Hoge Vergadering willen voorleggen, is het probleem van de afschaffing van de wet op de wekelijkse rustdag.

Mijnheer de staatssecretaris, ik zou daar zeer weinig woorden aan verspillen. Ik wil u enkel zeggen dat dit voorstel onaanvaardbaar is en dat wij daar nooit zullen aan meedoen.

Tienduizenden middenstanders het recht ontnemen op hun wekelijkse rustdag, is een aanslag op de vrijheid van de mens, recht welke deze middenstanders bekomen hebben na jarenlang vechten en onderhandelen.

Steek dit «noppens»-wetsvoorstel maar in de diepste plaats van uw kluis. De wet van 22 juni 1960 voorziet in aanpassingsmogelijkheden genoeg zodat ieder middenstander aan zijn trekken kan komen.

Mijnheer de Voorzitter, bij de bespreking van de Middenstandsbegroting 1983 op 2 maart 1983 heb ik vanop deze plaats aandacht gevraagd voor het speciaal statuut van de medewerkende echtgenote van een zelfstandige en meer specifiek voor de vervanging tijdens of na zwangerschap met werkonderbreking als gevolg.

Ik ga daar nu niet langer over uitweiden aangezien mevrouw Panneels en de heer Sondag daar uitvoering hebben over gesproken.

Als laatste punt, mijnheer de Voorzitter en mijnheer de minister, wens ik nogmaals uw aandacht te vestigen op het probleem van het grote BTW-tegoed voor de transportbedrijven welke aan internationaal transport doen. Mevrouw Panneels heeft daar ook over gesproken. Het is u voldoende bekend, mijnheer de minister, dat de transporteurs welke aan internationaal vervoer doen voor de aankoop van hun grondstoffen, gasoil bijvoorbeeld, voor herstellingen en aankopen van allerlei materiaal BTW moeten betalen, maar geen BTW kunnen aanrekenen aan de vreemde firma's waarvoor zij transporteren. In de meeste gevallen rekenen zij de transportkosten aan de bestemmeling aan in de vreemde zodat hun tegoed bij de BTW zeer hoog oploopt en zij drie maanden en meer dienen te wachten op terugbetaling van sommen die zij goed kunnen gebruiken voor de leefbaarheid van hun bedrijf.

Ik vraag dan ook dat u zoudt aandringen bij uw collega van Financiën dat een studie zou worden gemaakt om aankoop met vrijstelling van BTW te realiseren voor vermelde firma's, wat mogelijk is door toepassing van artikel 43 van het Wetboek op de BTW.

Dit zou een reële opluchting betekenen voor deze arbeidsintensieve sector die het op dit moment wel moeilijk heeft.

Om te besluiten, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister en collega's, hecht ik eraan de regering te feliciteren voor het beleid, gevoerd ten voordele van de middenstanders, de KMO's en de zelfstandigen. Tevens spreek ik de wens uit dat de regering steeds de idee bijblijft dat een herstel van de economie zonder de KMO's ondenkbaar is en dat verdere inspanningen dienen te worden gedaan om de continuïteit van het bedrijfsleven te verzekeren ten voordele van ons land en zijn bevolking. Onze fractie zal dan ook haar goedkeuring geven aan deze begroting. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Cudell.

M. Cudell. — Monsieur le Président, le ministre qui maintenant a, dans ses attributions, les Classes moyennes, devrait être un ministre heureux. En effet, alors que ce ne fut pas toujours le cas, les petites et moyennes entreprises ont maintenant la cote d'amour.

Je suis de ceux qui, dans cette enceinte comme à la Chambre des représentants, et cela durant de très nombreuses années, faisaient partie du peloton des représentants de la nation, défenseurs du travail comme du travailleur indépendant.

Nous nous sentions toujours quelque peu pris en sandwich, si je puis ainsi m'exprimer, entre d'une part — je m'adresse à mes amis socialistes —, les organisations syndicales qui, à l'époque, n'avaient pas perçu l'importance du travail indépendant et, d'autre part, le patronat de la grande entreprise qui évidemment, toujours animé de quelques ambitions monopolistiques, souhaitait finalement la disparition de ces gêneurs qu'étaient les travailleurs indépendants.

Nul n'ignore maintenant et ne remet en question que la petite et moyenne entreprise — et ce fut démontré partout dans le monde occidental — est davantage apte à l'innovation que les entreprises de grandes dimensions gênées par des circuits décisionnels compliqués.

La petite et moyenne entreprise constitue d'ailleurs, pour de nombreux fabricants, la formule la mieux adaptée.

S'il est souvent question de la supériorité de l'organisation économique flamande sur celle de la partie francophone du pays, c'est évidemment dû au fait que l'industrie flamande est basée sur la multiplication de petites et moyennes entreprises plutôt que sur les entreprises de dimensions importantes, héritées du XIXe siècle.

Je répète qu'à l'heure actuelle, non seulement plus personne ne remet cette idée en question, mais tout le monde souhaite aider les PME.

Je me réjouis de constater que tant dans les milieux syndicaux que dans le monde patronal, cette conception s'est généralisée, voire imposée.

Le ministre ayant les Classes moyennes dans ses attributions devrait, dès lors, être fort à l'aise car chacun sait que, si la politique gouvernementale en matière d'emploi n'a pas été une réussite, la création d'emplois, par contre, est, pour l'essentiel, due aux PME.

Dans ce contexte *pro* petites et moyennes entreprises, le ministre responsable des PME n'exploite pas suffisamment, à mon sens, les possibilités dont il dispose ni le crédit dont son département bénéficie dans l'opinion publique, pour les promouvoir.

Il est certainement, cher ministre, un plan sur lequel vous devez agir : c'est le plan administratif.

Dans de nombreux services de l'administration et notamment dans ceux qui s'occupent des Classes moyennes et des PME, règne, à l'égard des travailleurs indépendants, un climat de suspicion, très difficile à dissiper.

L'administration est souvent en retard d'une évolution économique, comme l'armée l'est souvent d'une guerre. Certains fonctionnaires continuent à croire que tout indépendant est un fraudeur; j'oserais presque ajouter: « Comme si les autres Belges ne l'étaient pas... ». On veut, en tout cas, faire des indépendants le bouc émissaire. Ce climat doit être modifié.

Une des grosses difficultés auxquelles se heurtent les indépendants dans leurs rapports avec l'administration, c'est précisément ce climat de méfiance à leur égard.

Je sais bien que les indépendants, souvent « travaillés » par des milieux professionnels corporatistes, ont tendance à critiquer l'administration, mais quels que soient les slogans et les préjugés de certains de ces milieux à l'égard de l'administration, celle-ci doit jouer le jeu de la promotion du travail indépendant et de la PME, ce qu'elle ne fait pas suffisamment.

Je vous demande donc, monsieur le ministre, de mettre au rang de vos préoccupations l'amélioration du climat président aux relations entre l'administration et le monde du travail indépendant.

Vous semblez surpris d'entendre un sénateur socialiste émettre pareille considération. Ne vous étonnez pas cependant. Je m'occupe de ce problème depuis de nombreuses années et le moment ne m'a jamais paru aussi propice pour changer le climat.

Le rapport, très bien rédigé, évoque un certain nombre de problèmes et, notamment, la nécessaire représentation spécifique des indépendants dans les organes représentatifs du monde du travail et du monde patronal.

Il est certain que des progrès ont été réalisés, notamment à l'OBCE ainsi que dans d'autres organismes, mais le projet qui existe à cet égard n'est toujours pas voté. Or c'est un élément important pour le monde des PME que de voir cette représentation spécifique réalisée, non pas de façon empirique et de-ci, de-là selon les circonstances, mais consacrée par la loi.

Je voudrais également parler de quelques lacunes dans la politique de votre département.

J'attire tout particulièrement votre attention sur la législation relative au commerce ambulant. Un projet en la matière qui avait reçu l'agrément du Conseil supérieur des classes moyennes, a été voté par le Sénat unanime en 1979, mais, depuis six ans, il est en souffrance à la Chambre. J'espère, monsieur le ministre, que vous vous efforcerez d'accélérer son cheminement et de faire en sorte que les commerçants ambulants obtiennent enfin satisfaction.

J'en viens au problème délicat de l'indemnisation des victimes des grands travaux publics. Ceux qui ont attiré l'attention, à grand renfort de publicité, sur ce projet discuté et discutable, ont sans doute eu tort. M. Olivier, alors ministre des Classes moyennes et des Travaux publics, avait annoncé de telles indemnisations qui pourraient être accordées par exemple, aux propriétaires d'habitations au boulevard Léopold II à Bruxelles, spécialement aux commerçants et aux artisans.

L'annonce de ces indemnisations constituait-elle une entreprise publicitaire ou bien avait-on effectivement l'intention de rechercher des formules? Où en est-on à ce sujet?

Nous disposons maintenant d'une commission officielle en matière de simplification administrative: la Comform. Ses avis devraient être suivis d'effets concrets. Pourquoi le gouvernement ne prend-il pas les mesures nécessaires à l'application systématique des propositions de simplification émises par la commission? Qui l'en empêche? Y a-t-il freinage au niveau de l'administration? Nous aimerions que le ministre s'en explique.

J'en viens à une autre matière difficile — le ministre des Finances ne le contestera pas — à savoir l'indexation des barèmes fiscaux.

Depuis tout un temps — la fin de la législature n'y est probablement pas étrangère — on parle beaucoup, dans les milieux de la majorité, de réduction des impôts, avançant qu'on a atteint en matière de pression fiscale des sommets, ce qui est vrai, et qu'il conviendrait à présent de faire quelque peu marche arrière. Il est donc beaucoup question de la formule de l'indexation des barèmes fiscaux.

Quels sont les projets en la matière? Va-t-on, oui ou non, instaurer cette mesure, qui ne touche pas seulement les travailleurs indépendants mais l'ensemble de la population, concernant la collecte des impôts de

l'Etat? A cet égard, une évolution de la réflexion se manifeste-t-elle au sein du gouvernement?

Je voudrais encore signaler deux mesures, que j'approuve, parmi les décisions récentes du gouvernement relatives aux travailleurs indépendants.

La première est la possibilité qu'ont les PME utilisant jusqu'à 300 travailleurs, d'engager des chômeurs pour réaliser des projets d'innovation, avec l'intervention éventuelle de l'Etat, à la fois dans les rémunérations et dans les cotisations sociales. Monsieur le ministre peut-il déjà nous donner quelques résultats de cette mesure relativement récente?

La deuxième, d'ailleurs accueillie avec sympathie dans les milieux des travailleurs indépendants et des PME, est que, désormais, l'entreprise créancière de l'Etat pourra céder sa créance au pouvoir public auquel elle est par ailleurs redevable. Cette formule m'agré, moi qui suis municipaliste et qui dois de l'argent à l'Etat, qui, lui-même, en doit à ma commune.

Ainsi, j'aurais souhaité que cette décision soit étendue en matière d'impôts sur les personnes physiques. Comme l'Etat me doit beaucoup d'argent au niveau scolaire, j'aurais préféré lui dire: « Je ne paie pas l'impôt sur les personnes physiques, mais recouvrez votre créance en vous mettant d'accord avec le ministre de l'Education nationale. »

Cela étant, je terminerai par le régime de pension des travailleurs indépendants.

Un de mes prédécesseurs à cette tribune a souligné que la reprise par l'Etat, de 30 milliards de passif du régime de pension des indépendants et l'instauration d'un régime fixant une pension proportionnelle aux versements effectués étaient de bonne politique. Il est vrai, chers collègues, qu'en Belgique, tous les régimes de pension prévoient le paiement de pensions proportionnelles aux versements effectués durant la carrière professionnelle. Le secrétaire général d'un ministère touche plus que l'huissier. De même, dans le secteur privé, les salariés ou appointés ayant effectué de gros versements, touchent une pension plus importante que ceux qui en ont fait peu ou pas de tout.

Seul le régime des indépendants était encore forfaitaire; ce qui est proposé représente donc un progrès considérable. Nous sommes quelques-uns à avoir défendu cette thèse au Conseil supérieur des classes moyennes, il y a de nombreuses années. On a commencé par hausser les épaules et à nous considérer comme des utopistes. A présent, on y vient et c'est une bonne politique.

Toutefois, je voudrais obtenir quelques éclaircissements à propos de la santé du régime. A l'heure actuelle, on est en boni. Pour une fois que c'est la cas, pourquoi faudrait-il tout de suite mettre fin au système?

Comment s'effectuent les paiements dans le régime, qui paie quoi en matière de charges, notamment en ce qui concerne les 30 milliards de passif repris par l'Etat lors de la rénovation du régime de pension des indépendants? Le rapporteur évoque ces problèmes, mais sans précisions suffisantes. J'attends donc les réponses du ministre à ce sujet.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Grootjans.

De heer Grootjans, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Middenstand. — Mijnheer de Voorzitter, het aantal sprekers en de verscheidenheid van de vragen die ons werden gesteld zijn het bewijs van de belangstelling die uw Hoge Vergadering voor de middenstand en voor de kleine en middelgrote ondernemingen heeft.

Voor de nationale verantwoordelijken van deze sector is dit zonder twijfel een kostbare steun bij de verdediging van de wettelijke belangen van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen.

Met uw goedvinden zal ik een reeks van vragen beantwoorden. Mijn collega Knoop zal een tweede reeks vragen voor zijn rekening nemen. Zo hebben wij het werk eerlijk onder elkaar verdeeld.

Ik zou eerst enkele beschouwingen willen wijden aan de eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid.

Verschillende sprekers hebben mij gevraagd hoever het staat met het dossier van de eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid. Het statuut van de eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid vertoont enigszins gelijkenis met het monster van Loch Ness. Iedereen sprak erover en niemand had het ooit gezien. Deze keer is er geen sprake meer van beloften, vermits het wetsontwerp nr. 1049 met betrekking tot de eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid bij het Parlement werd ingediend en aangezien het debat in de speciale commis-

sie «Hervormingen van het vennootschappenrecht» al flink is opgeschoten.

De heer Gillet vraagt zich terecht af of het nodig was een bijzonder wetsontwerp in te dienen in plaats van de huidige wetgeving op de handelsvennootschappen te wijzigen. Dit is een interessante en fundamentele vraag en ik twijfel er niet aan dat de parlementsleden nog de gelegenheid zullen krijgen om er in commissie over te discussiëren.

De regering heeft deze vraag zeker niet uit de weg willen gaan. Ze heeft zich immers afgevraagd — en ik verwijs hier naar de memorie van toelichting van het ontwerp nr. 1049 — of het niet beter was een eenpersoonsvennootschap in het leven te roepen in plaats van een eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid en het statuut ervan op te nemen in de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

De term «onderneming» werd verkozen boven de notie «vennootschap». De vennootschap is in de eerste plaats een contract waarbij twee of meer personen besluiten een gezamenlijke inbreng te doen voor een welbepaald doel.

De onderneming veronderstelt niet het bestaan van een contract, maar uitsluitend dat van een onafhankelijke en bestendige organisatie met als doel de produktie of verdeling van goederen en diensten en dat tegen betaling. Het verschil dat gemaakt wordt tussen de vennootschap en de onderneming komt tevens naar voren in het gebruik van de term «eenmans».

De eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid impliceert de tussenkomst van een enkele natuurlijke persoon als stichter, titularis en eigenaar van de onderneming.

De regering heeft er dus de voorkeur aan gegeven een volledig nieuwe structuur te creëren, namelijk de eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid die ofwel rechtstreeks, ofwel door verandering van een handelsvennootschap of in een handelsvorm kan worden opgericht.

Het feit dat er slechts één eigenaar is in een eenmansonderneming met beperkte aansprakelijkheid, maakt de regels overbodig die in de handelsvennootschappen slechts verantwoord zijn omdat er meer vennoten zijn.

Ik wil hierover bij de discussie van mijn begroting niet nodeloos uitweiden.

Ik twijfel er niet aan dat u de gelegenheid zal krijgen om mijn collega van Justitie te ondervragen, die ermee belast werd dit belangrijk ontwerp tot een goed einde te brengen, eenmaal het bij de Senaat zal zijn ingediend.

Intussen maken de heren Eicher en Marmenout zich bezorgd over het fiscaal statuut van deze vorm van onderneming. Het is nuttig aan de Senaat mee te delen dat het fiscaal statuut van de EBA, zoals aanvankelijk was bepaald in het ontwerp nr. 1049, door de regering waarschijnlijk zal worden geamendeerd.

Tijdens de discussie in de Kamercommissie is gebleken dat het voorziene stelsel, namelijk de belastingheffing volgens het regime van de fysieke personen, het ontwerp in belangrijke mate zou ontzenuwen. De regering poogt dat te verhelpen, binnen de budgettaire beperkingen, ik leg er de nadruk op.

Nog steeds in dezelfde gedachtengang, namelijk deze van de verbetering van de juridische context van de KMO's en de zelfstandigen, heeft de heer Marmenout mij ondervraagd over het lot van het wetsontwerp over de economische belangengroeperingen dat, indien ik mij niet vergis, reeds in 1976 bij het Parlement werd ingediend maar nooit echt werd bestudeerd. Ik kan de Senaat medelen dat dit ontwerp binnenkort eindelijk zal worden besproken. Het nodige werd daarvoor op regeringsvlak gedaan.

Mag ik enkele beschouwingen wijden aan het thema handelspraktijken? Er werden inderdaad verschillende vragen gesteld met betrekking tot de wet op de handelspraktijken. Wij zullen niet nalaten er bij de minister van Economische Zaken op aan te dringen opdat de huidige wet nauwkeurig zou worden toegepast. Samen zijn we ook begonnen met een herziening van deze wet. Over de betrokken tekst werd reeds het advies van de Raad van State gevraagd.

Wat de wet op de handelsvestigingen betreft, kan ik aan de heren Dalem en De Cooman zeggen dat het departement van Middenstand en het departement van Economische Zaken een vordering hebben ingesteld tegen een vestiging die in strijd met de wet plaatshad. Er zal niet worden geargeld met deze actie voort te gaan.

De heren Eicher, Cudell en Marmenout hebben mij tevens ondervraagd over het lot van het wetsontwerp tot herziening van de wet op de

leurhandel. Dit ontwerp dat reeds een hele tijd geleden door mijn voorganger, de heer Olivier, werd ingediend, is inderdaad door de Senaat goedgekeurd en wordt momenteel besproken in de commissie voor de Middenstand van de Kamer. Het heeft op heel wat belangstelling van de parlementsleden mogen rekenen, vermits talrijke amendementen werden ingediend.

De commissie voor de Middenstand van de Kamer heeft reeds verscheidene vergaderingen aan dit project gewijd en ik twijfel er niet aan dat wij tenslotte tot een oplossing zullen komen die tegelijkertijd rekening houdt met de wil van de regering, geconcretiseerd in haar ontwerp, en de desiderata van de parlementsleden wier amendementen op heel wat punten onze aandacht verdienen.

Het ontwerp dat het resultaat zal zijn van de werkzaamheden in de Kamer zal waarschijnlijk duidelijk verschillen van het ontwerp goedgekeurd door de Senaat en u zal de gelegenheid krijgen om ook aan deze hervorming uw medewerking te verlenen.

In verband met de handelspraktijken doe ik de heer De Cooman opmerken dat het probleem van de wekelijkse sluiting niet het voorwerp uitmaakt van een wetsontwerp. Hij drong erop aan om het wetsontwerp ter zake niet in de koelkast te stoppen. Ik meen dat hier een misverstand in het spel is.

De heer De Cooman. — Mijnheer de minister, wij hebben daarover een wetsvoorstel ingediend.

De heer Grootjans, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Middenstand. — Ik ben mij er ten eerste van bewust dat de wekelijkse sluiting van de bedrijven een delicaat onderwerp is. Ik was nog een jong parlements lid toen een wet op de wekelijkse sluiting werd aangenomen. Zij werd met grote voldoening onthaald bij de middenstand. Wijzigingen aan die wet moeten met de nodige voorzichtigheid gebeuren.

Ik wil nu enkele beschouwingen wijden aan de hervorming van de sociale zekerheid waaromtrent heel wat vragen werden gesteld.

De heren Coen en Dalem zijn verontrust over bepaalde geruchten die de ronde doen over het opgeven van het differentiëringssysteem van de sociale-zekerheidslasten die tot nu toe op de kleine en middelgrote ondernemingen worden toegepast.

Het is juist dat een Commissie, de zogenaamde commissie-Dillemans, momenteel het probleem van de hervorming van de sociale zekerheid bestudeert. Om elk misverstand te vermijden ben ik persoonlijk bij de Commissie tussenbeide gekomen om er de nadruk op te leggen dat het specifiek sociale-zekerheidsstelsel, dat op de kleine en middelgrote ondernemingen wordt toegepast, moet worden gehandhaafd.

Het gaat hier natuurlijk om een zeer belangrijk politiek vraagstuk waarvoor ik persoonlijk heel wat belangstelling heb en ik wil de heren Coen en Dalem, nu reeds zeggen dat er geen enkele reden toe bestaat dat de regering, die tot nu toe — en dat heeft ze bewezen — een gedifferentieerd beleid heeft gevoerd ten gunste van de kleine en middelgrote ondernemingen, van mening verandert en een maatregel opgeeft waarvan het nut bewezen is.

De heer Knuts heeft mij gevraagd hoever het staat met het dossier van de ondernemingen, schuldeisers van de overheid. Het is een uiterst moeilijk dossier dat de onwrikbare regels van de rijkscomptabiliteit, de budgettaire annaliteit of het gebrek aan compensatie tussen de overheden op de helling zet.

De regering heeft er een lange tijd aan gewerkt, maar het dossier is nu afgehandeld en de regering heeft besloten het tevens op te nemen in haar actualiseringsplan voor haar beleid in 1985. Het zal weldra bij het Parlement worden ingediend, vermits een oplossing die men nu wel als definitief mag beschouwen tussen de departementen van Financiën en Middenstand wordt uitgewerkt.

Vele sprekers, onder wie de heer Cudell, hebben herinnerd aan de noodzaak om de administratieve formaliteiten van toepassing op de KMO's en de zelfstandigen te vereenvoudigen. Sommigen onder hen schijnen te betreuren dat de Commissie voor de administratieve vereenvoudigingen niet zoveel van haar adviezen door de verschillende betrokken ministers geconcretiseerd zag. Ik erken inderdaad dat de administratieve vereenvoudigingen vanwege de overheid heel wat werk en politieke wil vereisen.

Men moet op korte termijn ook niet op mirakels hopen. Er moet bij de Staat en zijn ambtenaren immers een mentaliteitsverandering tot stand komen. Dat vergt tijd en goede wil.

Zonder al te optimistisch te willen zijn, stel ik bij de lectuur van de laatste verslagen van Comform vast dat aan heel wat suggesties van de Commissie een positief gevolg werd gegeven.

Zo kan ik zeggen dat het departement van Middenstand aan alle adviezen van de commissie is tegemoetgekomen, zij het op het vlak van het sociaal statuut of zij het bij de uitvoering van verschillende volmachtbesluiten waarvoor het verantwoordelijk is.

Over twee zeer belangrijke adviezen, de adviezen 37 en 38, met betrekking tot de procedures voor het neerleggen van de jaarrekeningen en akten van de vennootschappen, werd door de minister van Justitie, die aan deze adviezen is tegemoetgekomen, in de Ministerraad een voorstel ingediend. Voortaan zal de procedure voor het neerleggen per post kunnen gebeuren, de betaling in giraal geld en de tarifiering zal eenvormig worden gemaakt.

Om de vragen over de administratieve vereenvoudigingen af te ronden, dien ik nog de heren Capoen, Eicher en Dalem te antwoorden in verband met wat zij genoemd hebben een lawine van formaliteiten die een ondernemingshoofd tijdens de twee eerste jaren van zijn onderneming moet vervullen.

Ik verwijs naar het antwoord op de vraag die senator Peeters in augustus 1984 heeft gesteld. In het antwoord heeft men doen gelden dat het om steeds terugkerende documenten gaat, die elke maand, elk kwartaal of elk semester moeten worden ingevuld. Ik ontken niet dat ik persoonlijk ernstig twijfel aan het nut van zulke papiermolen die veel geld en nog meer energie opslokt.

Verschiede sprekers hebben gehandeld over de bevordering van de economische expansie via de KMO's. Wat het Participatiefonds betreft, wijs ik erop dat de regering alles in het werk zal stellen opdat het Fonds zijn werkzaamheden onder de beste voorwaarden zou kunnen voortzetten.

Ik voeg eraan toe dat de middelen waarover het Participatiefonds beschikt, toelaten de voorgelegde aanvragen normaal behandelen.

Voorts wens ik terug te komen op de uiteenzetting van mevrouw Panneels die zich afvroeg of het toekennen van leningen aan werklozen door het Participatiefonds niet kan leiden tot het steunen en aanmoedigen van weinig bevoegde en weinig gemotiveerde personen die, in sommige gevallen, de markt zelfs verstoren.

Ik begrijp deze bezorgdheid en aan mijn vertegenwoordigers in het comité van het Participatiefonds heb ik gevraagd bijzonder waakzaam te zijn wat betreft de beoordeling van de persoonlijke kwaliteiten van de aanvragers en de economische waarde van de voorgestelde projecten.

Wat het Waarborgfonds betreft, hebben verscheidene sprekers, waaronder de heer Debussère, vragen gesteld omtrent de redenen van zijn deficit. Mag ik doen opmerken dat het deficit van het Waarborgfonds reeds in 1980 is ontstaan en dat het sedertdien de vroegere verzamelde reserves geleidelijk heeft opgebruikt. De hoofdoorzaak van deze betreurenswaardige gang van zaken is enerzijds, de economische crisis en anderzijds, de ineenstorting van de immobiliënmarkt die de waarde van de waarborgen aanzienlijk heeft verminderd.

De gegevens waarover wij nu beschikken laten ons toe vast te stellen dat het vooral de in de periode 1978 tot 1980 talrijk toegekende kredieten zijn die enkele jaren nadien de meeste verliezen hebben veroorzaakt.

Er werden ondertussen maatregelen genomen die nog dienen te worden aangevuld om de toestand van het Waarborgfonds te saneren. In de voorafgaande toelatingen die worden aangevraagd van meer dan tien miljoen tracht ik de tussenkomst van het Waarborgfonds, ten aanzien van het bedrag van het krediet, in elk geval tot 80 pct. terug te brengen.

Aan de heer Debussère kan ik nog zeggen dat ik een verbetering heb gevraagd van de methodes van beheer van het Waarborgfonds en van de onderzoeksmethodes die voor sommige aanvragen om waarborg worden toegepast.

De heer Dalem vraagt zich af of de werkmethode van de Nationale Kas voor beroepskrediet niet ouderwets zijn. Ik begrijp zijn bezorgdheid. Ik ben van oordeel dat ook een openbare kredietinstelling die zich vooral tot de middenstand en de KMO's wendt, soepel, efficiënt en snel moet kunnen functioneren.

De leiding van de Nationale Kas is zich hiervan bewust. Ik twijfel niet aan haar wil om zich aan de nieuwe toestanden aan te passen. Ik zal er blijven op aandringen dat op dat vlak voortdurend vooruitgang wordt geboekt.

De heer Marmenout heeft het probleem van de openbare bestedingen aangesneden. Ik zou hem willen herinneren aan de omzendbrieven van

de Eerste minister, die door een scheiding van bepaalde opdrachten toe te laten, de toegang van de KMO's tot de openbare opdrachten vergemakkelijken. De nieuwe programma's, die minister Olivier heeft opgesteld, kunnen tevens door hun eigenheid talrijke KMO's aantrekken.

Mevrouw Panneels heeft bepaalde problemen aangehaald met betrekking tot de toepassing van de BTW en de bedrijfsvoorheffing. Zij heeft mij een vraag gesteld over de BTW-aangifte door bedrijven met een omzet van minder dan vijf miljoen. Deze aangifte gebeurt driemaandelijks. De KMO's moeten daarenboven om de drie maanden een RMZ-aangifte invullen. Daar men van 1975 af elke bedrijfsvoorheffing van meer dan 3 000 frank maandelijks moet aangeven en betalen, moeten de KMO's toch maandelijks RMZ-staten opmaken om te weten hoeveel bedrijfsvoorheffing zij moeten betalen. Volgens mevrouw Panneels kan dit probleem worden opgelost door de grens voor het invullen van een maandelijks RMZ-staat, op te trekken tot 30 000 frank.

Zoals u weet is volgens het Wetboek der inkomstenbelastingen de bedrijfsvoorheffing betaalbaar binnen de vijftien dagen na het verstrijken van de maand waarin de inkomsten werden betaald of toegekend. Het is evenwel toegestaan de aangifte en het betalen jaarlijks te doen wanneer de bedrijfsvoorheffing minder bedraagt dan 1 000 frank per maand, wat niet zo vaak voorkomt. Men kan de aangifte per kwartaal doen wanneer het totaal van de maandelijks voorheffing begrepen is tussen 1 000 en de 3 000 frank. Zonder het evenwicht in de betaling van de bedrijfsvoorheffing te verstoren, is het niet mogelijk de laagste grens te verhogen van 3 000 tot 30 000 frank.

Het invoeren van dergelijke afwijking zou een gevoelige vertraging in de inning van de bedrijfsvoorheffing tot gevolg hebben. Hierdoor zou de Staat ontvangsten moeten ontberen, die dan noodzakelijk zouden moeten worden gecompenseerd door bijkomende leningen. U zal zonder veel moeite begrijpen dat ik daar aarzeland tegenover sta.

Mevrouw Panneels en de heer De Cooman hebben erop gewezen dat talrijke ondernemingen zich permanent in een crediteursituatie tegenover de Schatkist bevinden. Vooral de internationale vervoerbedrijven worden getroffen door de verplichting om de aftrekbare BTW eerst te betalen, vooraleer ze na de periode van aangifte te kunnen terugtrekken. Ik wil hen doen opmerken dat de administratie de jongste tijd een grote inspanning heeft geleverd met betrekking tot het bespoedigen van de terugbetaling van de belastingkredieten inzake BTW.

Bovendien werd er vorig jaar een maatregel getroffen waardoor de belastingkredieten worden overgedragen naar het volgende kwartaal. Dit komt vooral de ondernemingen ten goede die zich slechts af en toe in een crediteursituatie bevinden. Deze maatregel biedt vanzelfsprekend geen uitkomst voor ondernemingen die zich permanent in een crediteursituatie bevinden, zoals ondernemingen die aan internationaal vervoer doen. Een oplossing voor deze aangelegenheid kan slechts worden gevonden indien de internationale vervoerders BTW-vrijstelling zouden kunnen genieten in de fase die de uitvoer voorafgaat. De Europese richtlijnen inzake harmonisatie van de BTW-wetgeving verzetten zich echter hiertegen.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb geprobeerd op een reeks van vragen te antwoorden, maar ik geef er mij goed rekenschap van dat ik in sommige gevallen op de vlakke ben gebleven. De tijd ontbreekt om een uitvoerige toelichting te verstrekken. Mochten sommige collega's menen dat ik op een of ander punt nadere informatie ben verschuldigd, dan zal ik die graag schriftelijk meedelen.

Tenslotte, mijnheer de Voorzitter, wil ik nog zeggen dat ik met de beperkte middelen waarover ik beschik zal bijdragen tot het scheppen van nieuwe kansen voor de zelfstandigen en de KMO's. Daarbij zal ik mij laten leiden door de overtuiging dat het de taak van de overheid is de grootst mogelijke ruimte te laten aan het persoonlijk talent, de ondernemingsdurf, de inspanning en het doorzettingsvermogen. De bijzonder lange crisis waaraan wij zo moeizaam het hoofd pogen te bieden, heeft nog maar eens aangetoond dat kleine ondernemingen zich ook in uiterst moeilijke omstandigheden het best weten te verdedigen. Deze kleine ondernemingen zijn in vele gevallen overleefd gebleven, terwijl zogenaamde economische reuzen de één na de andere ineensinken of slechts met miljardensteun van de gemeenschap in leven konden blijven. Misschien zijn sommigen niet bereid om daaruit lering te halen en maakten ze er zich vanaf met het woord «toeval». Dames en heren, Spinoza waarschuwde reeds met de uitspraak: «Wat wij toeval noemen, is het toevalligsoort van de onwetendheid.» (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Etant donné la concision bien connue de M. le secrétaire d'Etat Knoop, à qui je donne la parole, il ne sera pas nécessaire de tenir une séance du soir. (*Sourires.*)

M. Knoop, secrétaire d'Etat au Commerce extérieur, adjoint de la Justice et du Commerce extérieur. — Monsieur le Président, avant de répondre, aussi brièvement que possible, aux questions posées par de nombreux intervenants sur le statut social, je voudrais tout d'abord, comme le ministre des Classes moyennes, les remercier pour la foi qu'ils ont exprimé à cette tribune dans la nécessité du développement de l'activité économique des travailleurs indépendants des petites et moyennes entreprises, dont dépend le redressement économique de notre pays.

Je tiens également à remercier M. Vermeiren de son excellent rapport.

Plusieurs intervenants m'ont questionné sur les problèmes du statut social des travailleurs indépendants, notamment MM. Eicher, Capoen, Dalem, Marmenout, Coen et Mme Panneels.

Certaines de ces questions se rapportent à la situation financière du statut social.

Nous pouvons dire que la situation financière du statut social des indépendants présente est globalement saine. Le régime des allocations familiales est en boni. Le régime « pension » est en équilibre. Le seul secteur en difficulté est celui de l'assurance-maladie-invalidité.

Il y a un problème de déficit pour les secteurs « soins » et « indemnités » de l'Ami malgré l'augmentation de cotisation de 0,75 p.c. demandée à partir du 1er octobre 1983. Néanmoins, grâce à l'affectation aux deux secteurs « soins » et « indemnités » de 2 170 millions provenant de diverses mesures de solidarité prises dans le cadre de la politique de redressement poursuivie par le gouvernement, le déficit prévisible cumulé, fin 1985, a pu être limité, dans le secteur soins de santé, à environ 1 729 millions et, dans le secteur indemnités, à plus ou moins 188 millions.

L'assainissement du régime de l'assurance maladie-invalidité doit être envisagé dans le cadre d'une réforme fondamentale de la sécurité sociale, dont notre collègue des Affaires sociales se préoccupe.

D'autres membres ont plaidé en faveur d'une amélioration du régime de pension des travailleurs indépendants. Certains ont exprimé leur satisfaction à propos des mesures d'harmonisation prévues dans la loi du 15 mai 1984. M. Eicher regrette toutefois que la pension proportionnelle n'avantage que les indépendants qui ont bénéficié de revenus importants.

Sans vouloir faire de polémique, je pense que celui qui pourrait le mieux lui répondre est sans doute M. Cudell qui a plaidé une thèse différente mais à laquelle je me rallie.

M. Cudell. — Ne faites pas de polémique!

M. Knoop, secrétaire d'Etat à l'Energie, adjoint au ministre des Affaires économiques, et secrétaire d'Etat aux Classes moyennes, adjoint au ministre des Finances et des Classes moyennes. — C'est oublier, monsieur Eicher, que la pension forfaitaire de base reste garantie en tout état de cause, même pour ceux qui versent des cotisations qui ne donneraient pas une pension équivalente au montant forfaitaire actuel.

Ceci doit être rappelé parce que, certains indépendants versant de très faibles cotisations et ayant une situation sociale difficile, on craint de voir finalement la pension forfaitaire — qui, faut-il le rappeler, est une pension très faible, même inférieure au revenu minimum garanti — diminuer encore. Il n'en est évidemment pas question.

Mais, par contre, comme vous l'avez bien dit, monsieur Cudell, dans tous les régimes de pension, au-delà d'un effort de solidarité — et c'est dans le régime « indépendants » que cet effort de solidarité est le plus grand —, il existe une proportionnalité des avantages de pension par rapport aux cotisations, par rapport aux sommes versées.

M. Cudell a posé une question plus détaillée à propos du financement. D'après les calculs actuariels présentés par notre collègue le secrétaire d'Etat aux Pensions, M. Mainil, ce financement est assuré jusqu'en l'an 2 000.

En ce qui concerne la réduction de la différence constatée entre le montant de la pension forfaitaire de travailleur indépendant et le montant du revenu garanti aux personnes âgées, il est exact qu'il y a là une situation assez anormale et qu'on pourrait même qualifier d'inadmissible, comme l'a fait M. Sondag, il y a quelques instants, à cette tribune. Mais il ne faut pas oublier que le revenu garanti est octroyé après une enquête sévère sur les ressources, tandis que cette même enquête a été pratiquement supprimée depuis le 1er janvier 1975 par notre prédécesseur M. Louis Olivier.

Un des points du programme gouvernemental est de réduire d'abord cette différence, pour arriver ensuite à la supprimer. En effet, sur le plan

de l'équité — pour reprendre les termes de M. le président Sondag — il est évidemment anormal qu'un indépendant qui a travaillé et cotisé toute sa vie — et a sans doute pu mettre quelques ressources de côté — touche finalement une pension moindre que celui qui a peut-être été touché par des malheurs ou n'a pas travaillé durant toute son existence.

Ceci dit, la suppression totale de cette différence coûtera au régime des travailleurs indépendants 5 700 millions à l'indice 125. La réalisation immédiate de cette mesure entraînerait une augmentation des cotisations des indépendants de l'ordre de plus ou moins 2 p.c.

Un premier pas tendant à la réduction de cette différence a déjà été franchi par l'octroi, à partir du 1er mai 1984, d'une allocation spéciale aux travailleurs indépendants pensionnés.

Quant au problème du statut du conjoint aidant, qui a été soulevé par plusieurs intervenants et notamment par M. Sondag, je me réfère aux travaux du groupe de travail Vandeputte qui s'est penché entre autres sur l'extension de l'assurance-indemnités contre l'incapacité de travail au conjoint aidant et aux aidants de moins de vingt ans.

Le groupe de travail recommande à l'unanimité de ne pas se lancer dans des mesures qui conduiraient à des aventures financières et une très large majorité s'est opposée à toute nouvelle augmentation de cotisation. Cette majorité estime que, compte tenu de la situation financière du régime, il n'est pas possible d'étendre l'assurance-indemnités au conjoint aidant dans l'immédiat. Toutefois, les membres du groupe conviennent qu'il faut poursuivre l'étude de ce problème surtout en ce qui concerne le champ d'application exact ainsi que le coût de la mesure, dans l'éventualité où la situation financière du régime assurance-maladie-invalidité — « indemnités » des travailleurs indépendants — permettrait ultérieurement la réalisation de cet avantage.

J'ai chargé mon administration de fournir les données souhaitées par le groupe Vandeputte. J'en profite pour signaler que le gouvernement déposera prochainement sur le bureau des Chambres législatives un projet de loi tendant à assurer l'égalité de traitement entre les hommes et les femmes en matière de sécurité sociale des indépendants, conformément à une directive du Conseil des Communautés européennes. Dans certains de ses aspects, le statut des aidants est rencontré par ce projet de loi.

Inzake de toekenning van een zwangerschapspremie oordeelt de groep Vandeputte dat het probleem prioritaair is.

Dezelfde groep heeft het toepassingsgebied, de toekenning, het minimaal bedrag en de kosten van de maatregel bepaald. Zij vraagt het toekennen van dit voordeel van zodra de middelen van de sector van de kinderbijlagen het mogelijk zullen maken. Ik zal de verwezenlijking van de gewenste maatregel onderzoeken binnen de perken van de budgettaire mogelijkheden.

Een ander lid had belangstelling voor een eventuele toekenning van een werkloosheidsuitkering voor zelfstandigen. Ook hier heb ik de werkgroep Vandeputte belast met het onderzoeken van het probleem van verzekering tegen onvrijwillige werkloosheid van zelfstandigen.

De leden van de werkgroep waren unaniem van mening dat binnen het raam van de huidige, en toekomstige, begroting van het sociaal statuut van de zelfstandige de middelen ontbreken, en zullen ontbreken, om nieuwe sociale voordelen ten gunste van de zelfstandige te financieren. Bovendien is de groep van mening dat het onmogelijk is een beroep te doen op de zelfstandigen voor een verhoging van de sociale bijdragen aangezien de grens inzake bijdragen, die niet mag worden overschreden, reeds is bereikt, en gezien de economische toestand die hen al belast.

De zelfstandigen sluiten een of andere vorm van integratie in het stelsel van de werknemers uit en leggen er de nadruk op dat hun specifieke behoeften een oplossing *sui generis* vereisen. Niettemin gaat de werkgroep ermee akkoord de studie van het probleem voort te zetten, en hij heeft mij gevraagd een reeks van gegevens en statistieken te zijner beschikking te stellen, inbegrepen een vergelijkende studie met hetgeen in dit opzicht in buurlanden wordt tot stand gebracht.

Un intervenant a abordé la pension légale complémentaire des indépendants et demandé l'indexation de cet avantage. Je me permettrai de rappeler qu'il s'agit ici d'un système légal de pension volontaire et qu'en matière de pension, ce problème relève de la compétence de notre collègue, le secrétaire d'Etat aux Pensions, M. Mainil. Je suis toutefois disposé à examiner avec lui les possibilités d'améliorer le système de la pension complémentaire des indépendants. Cette pension complémentaire est une question vaste et complexe qui n'intéresse pas seulement les indépendants, comme vous le savez. Elle comporte non seulement le

problème de l'indexation mais aussi celui des avantages fiscaux attachés à ces cotisations qui représentent une épargne assurant l'avenir et devant garantir un complément de pension. Cela doit être abordé avec prudence et certainement après concertation avec diverses organisations.

Un autre intervenant s'est inquiété du retard intervenu dans le traitement des dossiers de demande de dispense de cotisations.

On constate, en effet, un accroissement considérable des demandes de dispense.

Des mesures de simplification ou de rationalisation ont déjà été prises en vue d'accélérer le traitement des dossiers. Je cite: 1. La simplification du formulaire de renseignements destiné à la Commission des dispenses; 2. La possibilité pour les indépendants d'introduire également leur demande de dispense auprès de leur caisse d'assurances; 3. L'obligation faite aux caisses de fournir d'office un certain nombre de données en leur possession, nécessaires pour compléter le dossier à soumettre à la Commission.

En outre, je désignerai tout prochainement un président suppléant supplémentaire pour les chambres néerlandophones, de façon à assurer la tenue régulière des séances.

Du côté des chambres francophones, j'examine actuellement la possibilité de créer une troisième chambre. Cette mesure doit nécessairement être précédée d'une modification de l'arrêté royal du 19 décembre 1967 relatif au règlement général du statut social des travailleurs indépendants. Par ailleurs, la création d'une nouvelle chambre implique le recrutement de personnel administratif apte à assurer les services du greffe. Tous ces problèmes sont à l'étude.

Tenslotte wens ik de heer Marmenout mede te delen dat het nooit mijn bedoeling is geweest de vertegenwoordigers van de door hem bedoelde organisatie te verwijderen uit de beheers- of raadgevende organen waarover ik de voogdij uitoefenen.

Par ailleurs, en réponse à M. Jean Gillet, je voudrais signaler qu'évidemment les classes moyennes sont représentées dans les instances chargées de l'application de la loi du 19 juin 1975 sur les implantations des grandes surfaces. Toutefois, au Comité socio-économique pour la distribution, il ne s'agit que de fonctionnaires, dont ceux du ministère des Classes moyennes et de l'Institut économique et social des classes moyennes.

Voilà mes réponses aux différentes interventions concernant le statut social.

Comme l'a déclaré le Vice-Premier ministre et ministre des Classes moyennes M. Grootjans, si certains intervenants désirent obtenir des réponses plus détaillées, je suis évidemment à leur disposition pour les donner soit sous forme écrite, soit oralement lors d'un entretien.

Le projet de loi sur la représentation spécifique des classes moyennes a, monsieur Cudell, non seulement été voté à l'unanimité par la Chambre, mais la loi a été publiée au *Moniteur belge* du samedi 2 février, ce qui prouve, cher collègue, que vous ne le lisez pas tous les jours! (*Sourires.*) Je pense d'ailleurs que vous ne devez pas être le seul.

Pour le projet de loi concernant les victimes des grands travaux, il ne s'agissait pas dans le chef de M. Olivier, par ailleurs ministre des Travaux publics, ni dans mon chef, pas plus à présent que dans celui du Vice-Premier ministre M. Grootjans, d'une opération publicitaire.

Il est exact que, comme vous sans doute, nous sommes très souvent, interrogés à ce sujet par les commerçants.

Nos réponses sont souvent répercutées par les organes des classes moyennes et par la grande presse. Cette publicité n'est pas mauvaise puisqu'elle permet souvent de faire avancer les choses.

Un premier effort avait été tenté, en 1974, alors que M. Olivier était ministre des Classes moyennes. La loi qui le concrétise n'a finalement pas, et nous le regrettons, résolu le problème.

M. Olivier a remis l'ouvrage sur le métier. Le principe retenu pour le nouveau projet de loi, actuellement soumis au Conseil d'Etat qui, nous l'espérons, fera diligence, est d'inscrire dans le budget des Travaux publics les crédits nécessaires au dédommagement des victimes de ces grands travaux. Ce pourrait être un stimulant pour en terminer le plus rapidement possible. Il est bien évident que la difficulté d'accès aux

vitrines est très dommageable pour les commerçants, surtout lorsque cela dure des semaines, des mois, voire des années.

En ce qui concerne Conform, la Commission de simplification des formalités administratives, le nouveau rapport qui reprend la suite donnée à tous les avis de cette Commission depuis septembre 1983, vient d'être transmis aux commissions compétentes du Sénat et de la Chambre.

A propos de l'arrêté n° 123, c'est-à-dire la possibilité pour les entreprises de 3 à 100 personnes d'engager des chômeurs dont une partie de la rémunération est supportée par l'Etat, je puis actualiser les chiffres repris au rapport de notre collègue M. Vermeiren, car les dernières données au 30 janvier 1985 m'ont été communiquées par mon cabinet.

En application de l'arrêté n° 123, 556 décisions favorables ont été rendues. Ces 556 décisions se répartissent comme suit: 187 pour la Wallonie, 301 pour la Flandre et 68 pour Bruxelles. Les emplois créés en vertu de cette décision sont au nombre de 1 035.

Verschillende vragen werden gesteld over de begrotingsartikelen. Een spreker heeft het gehad over de begroting bestemd voor de economische expansie van de middenstand. Het is ontegensprekelijk dat onze actie ter zake niet met de bedragen van de begroting alleen kan worden beoordeeld. Men moet trouwens in herinnering brengen dat de steun aan de economische expansie grotendeels geregionaliseerd werd, zodat de uitgaven natuurlijk op de gewestelijke begrotingen werden aangerekend.

Een ander lid heeft mij een vraag gesteld over het Nationaal Coördinatie- en Overlegcomité voor de voortdurende vorming van de middenstand. Het bedrag dat in de begroting voor dit comité, is uitgetrokken, namelijk 21,1 miljoen in 1985, houdt rekening met onze activiteiten voor de nationale coördinatie ten aanzien van een materie die inderdaad sterk getroffen is door de wet van 8 augustus 1980.

Ik zou tevens willen onderstrepen dat wij rekening hebben gehouden met het belang van de opdrachten van dit comité waarvan de subsidies werden verhoogd ondanks onze budgettaire verplichtingen.

J'ai également été interrogé à propos des repas du personnel du ministère des Classes moyennes.

A ce propos, je voudrais brièvement faire l'historique de ce dossier.

Jusqu'au 1er juin 1984, les agents de mon département fréquentaient le mess de l'ASBL «Service social des Travaux publics» installé au *World Trade Center* où se trouvent les services du ministère des Classes moyennes. A cette date, l'accès à ce mess leur a été purement et simplement interdit. Pourquoi? Parce que des créances relatives au personnel transféré vers les communautés et les régions — personnel qui continue à bénéficier des avantages sociaux et autres de la part de l'administration nationale — ne pouvaient être liquidées que par une délibération globale prise en Conseil des ministres.

Pendant plus de deux mois, j'ai essayé d'obtenir de la part de l'ASBL le retour à la fréquentation du mess par les agents de mon département. Peine perdue, la position intransigeante des dirigeants syndicaux qui gèrent l'ASBL «Service social des Travaux publics» m'a poussé à rechercher d'autres solutions. Comme la possibilité de fréquenter d'autres mess de ministères et parastataux s'est révélée irréalisable, je me suis tourné vers un système que j'estime logique en tant que secrétaire d'Etat aux Classes moyennes: la restauration des agents de mon département par des PME, des indépendants, par le biais de chèques-repas spécifiques au département, émis par une société privée.

Naurellement, toute innovation rencontre des problèmes.

Fin novembre, des cas d'utilisation frauduleuse m'ont été signalés et j'ai décidé de suspendre le système en attendant la mise sur pied d'un contrôle plus strict et plus rigoureux. La SA Ticket-Restaurant vient de m'adresser, ce début de semaine, un courrier m'assurant d'un contrôle renforcé, ce qui a permis de remettre ce système en vigueur.

Je signalerai à l'honorable membre qu'une pétition signée par deux tiers des agents m'est parvenue à la mi-janvier réaffirmant son soutien au système des tickets-restaurant. Je persiste donc dans l'application du système des chèques-repas comme mode de restauration pour les agents de mon département.

En ce qui concerne les dépenses de cabinet pour années antérieures, il s'agit, comme cela a déjà été précisé en commission, de dépenses du cabinet d'un prédécesseur sur lesquelles il y avait eu des contestations maintenant levées.

Après trois ans, le fournisseur n'est toujours pas payé. Il y a donc véritablement urgence. L'Etat doit payer ses dettes, même en cas de difficultés administratives.

Ce budget des Classes moyennes fait incontestablement confiance aux travailleurs indépendants qui, chaque jour, se battent pour assurer le maintien et le développement de leur entreprise.

Il veut aussi donner les moyens de leur mission aux institutions chargées d'appuyer le développement des classes moyennes.

J'estime, dès lors, que nous sommes dans le bon chemin. Nous continuerons à mener une politique active en faveur des classes moyennes: travailleurs indépendants, commerçants, artisans, professions libérales et PME.

Le ministre des Classes moyennes a cité Spinoza. En conclusion, je citerai Jean Monnet qui écrivait dans ses mémoires: « Rien n'est possible sans les hommes; rien n'est durable sans les institutions. » (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Friederichs.

De heer Friederichs. — Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag ging natuurlijk maar over koopjesverkoop, in welke vorm dan ook, maar ik had toch een klein antwoord verwacht in verband met de handelspraktijken die ik tijdens de algemene bespreking over de begroting van Middenstand aan de kaak heb gesteld. Het spreekt vanzelf dat ik niet had verwacht dat vandaag de knoop zou worden doorgehakt, maar wel van de minister de belofte te krijgen dat hij de zaak zou onderzoeken.

Nadat ik deze oneerlijke handelspraktijken in de Senaat heb aangeklaagd, hebben verschillende ernstige handelaars contact met mij opgenomen om te vragen orde op zaken te stellen.

Ik wil niet langer beslag leggen op de kostbare tijd van de minister en de staatssecretaris, van de weinige collega's die nog aanwezig zijn, noch van de ambtenaren. Ik had echter toch graag metertijd een antwoord op mijn vraag.

M. le Président. — La parole est à M. Knoops, secrétaire d'Etat.

M Knoops, secrétaire d'Etat à l'Energie, adjoint au ministre des Affaires économiques, et secrétaire d'Etat aux Classes moyennes, adjoint au ministre des Finances et des Classes moyennes. — Vous priant tout d'abord de m'excuser de n'avoir pu vous fournir une réponse détaillée, monsieur Friederichs, je vous dirai qu'en la matière, nous avons demandé un rapport à l'inspection générale économique. J'espérais recevoir ce rapport qui m'aurait permis de vous donner une réponse plus précise.

Je vous assure que ce problème retient toute notre attention et que nous allons voir si, comme l'avance un grand nombre d'indépendants et comme vous l'avez vous-même rappelé à cette tribune, le service de l'inspection générale économique ne fait pas preuve d'un certain laxisme.

M. Friederichs. — Je vous remercie, monsieur le secrétaire d'Etat.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTRE DES CLASSES MOYENNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN MIDDENSTAND VOOR HET BEGROTINGS- JAAR 1985

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget du ministère des Classes moyennes de 1985.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Middenstand voor 1985.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir documents nos 5-XIII-1 et 2, session 1984-1985, du Sénat.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stukken nrs. 5-XIII-1 en 2, zitting 1984-1985, van de Senaat.*)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés:

Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I) en voor de kapitaaluitgaven (titel III)

Artikel 1. Voor de uitgaven van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1985 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken):

	Kredieten
TITEL I	
Lopende uitgaven	5 578,2
TITEL II	
Kapitaaluitgaven	5,4
Totaal	5 583,6

Die kredieten worden opgesomd onder titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

Crédits pour les dépenses courantes (titre I) et pour les dépenses de capital (titre II)

Article 1er. Il est ouvert pour les dépenses du ministère des Classes moyennes afférentes à l'année budgétaire 1985 des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs):

	Crédits
TITRE I	
Dépenses courantes	5 578,2
TITRE II	
Dépenses de capital	5,4
Total	5 583,6

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven

Art. 2. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 10 000 000 frank toegestaan worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement.

Door middel van deze voorschotten mogen de buitengewone rekenplichtigen van het departement alle dienstkosten betalen tot en met 100 000 frank, de vergoedingen van alle aard welke bij aanrekening op de begroting zullen verleend worden alsmede, welk ook het bedrag moge

zijn, de verbruikskosten van benzine, water, gas, elektriciteit, telefoon en de staatssteun ten gunste van de door het personeel van het departement bezochte restaurants en refters, bedoeld in artikel 11.05 van sectie 31 van titel I van de bij deze wet gevoegde tabel.

Wat de buitengewone rekenplichtige van het departement betreft, belast met de betaling van de voorschotten op zendingskosten in het buitenland, toelating wordt hem gegeven aan de ambtenaren belast met een zending in het buitenland de nodige voorschotten te verlenen, zelfs indien deze voorschotten meer dan 100 000 frank bedragen.

Art. 2. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi du 29 octobre 1846 relative à l'organisation de la Cour des comptes, des avances de fonds d'un montant maximum de 10 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département.

Au moyen de ces avances, les comptables extraordinaires du département sont autorisés à payer tous les frais de service n'excédant pas 100 000 francs, les indemnités de toute nature allouées sur le budget ainsi que, quels qu'en soient les montants, les frais de consommation d'essence, eau, gaz, électricité, téléphone et les interventions de l'Etat en faveur des restaurants et réfectoires fréquentés par le personnel du département, prévues à l'article 11.05 de la section 31 du titre I du tableau annexé à la présente loi.

Quant au comptable extraordinaire du département chargé du paiement des avances sur frais de mission à l'étranger, autorisation lui est donnée de consentir aux fonctionnaires envoyés en mission à l'étranger les avances nécessaires, même si ces avances sont supérieures à 100 000 francs.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Gezien het spoedeisend karakter der te voorziene uitgaven en in afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen achtereenvolgende geldvoorschotten die later zullen verantwoord worden, aan de rekenplichtige van de sociale dienst die belast is met de vereffening van de hulpelden van sociale aard, worden toegestaan.

Art. 3. Vu le caractère urgent des dépenses à prévoir et par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds successives dont il sera justifié ultérieurement peuvent être consenties au comptable chargé de la liquidation des secours à caractère social.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. De betaling van de geboortetoelagen en van de vergoedingen wegens begrafeniskosten geschiedt volgens de regels vastgelegd door artikel 23 van de wet van 15 mei 1846 op de rijkscomptabiliteit.

Art. 4. Le paiement des allocations de naissance et des indemnités pour frais funéraires s'effectue conformément aux règles établies par l'article 23 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. Op artikel 12.01 van sectie 31 van titel I van de bij deze wet gevoegde tabel mogen uitgaven aangerekend worden die betrekking hebben op schuldvorderingen van vorige begrotingsjaar.

Art. 5. Des dépenses relatives à des créances d'années budgétaires antérieures peuvent être imputées sur l'article 12.01 de la section 31 du titre I du tableau annexé à la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. Het bedrag van de door de personeelsleden van het departement verrichte terugstortingen op de leningen die ten laste van artikel 11.05, sectie 31, titel I, toegestaan werden, kan overgebracht worden op het krediet van een speciale rekening, geopend op titel IV — afzonderlijke sectie — te beheren door de rekenplichtige van de sociale dienst ten einde opnieuw gebruikt te worden in de vorm van leningen.

Art. 6. Le montant des remboursements effectués par les agents du département sur les prêts consentis à charge de l'article 11.05, section 31, titre I, peut être porté au crédit d'un compte spécial ouvert au titre IV — section particulière — à gérer par le comptable du service social en vue d'être réutilisé sous forme de prêts.

— Aangenomen.

Adopté.

Afzonderlijke sectie (titel IV)

Art. 7. De verrichtingen op de speciale fondsen, opgenomen in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 2 525 500 000 frank voor de ontvangsten en op 2 525 500 000 frank voor de uitgaven.

Section particulière (titre IV)

Art. 7. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au titre IV du tableau joint à la présente loi sont évaluées à 2 525 500 000 francs pour les recettes et à 2 525 500 000 francs pour les dépenses.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 8. Zal worden voorgelegd aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof, elke toegelaten vastlegging ten laste van artikel 60.01.A «Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie», ingevolge de herstellwet van 10 februari 1981 inzake de Middenstand en de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering.

De beschikbare saldi op 31 december 1985 van de vastleggingsmachtingen mogen naar het volgende jaar worden overgedragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten mits het akkoord van de minister van Begroting.

Art. 8. Sera soumis au visa du contrôleur des engagements et à la Cour des comptes, tout engagement autorisé à charge de l'article 60.01.A «Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale», en exécution de la loi de redressement du 10 février 1981 relative aux Classes moyennes et de la loi du 4 août 1978 de réorientation économique.

Les soldes des autorisations d'engagement, disponibles au 31 décembre 1985, peuvent être reportés à l'année suivante dans les mêmes conditions que les crédits dissocies moyennant l'accord du ministre du Budget.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 9. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen en rekeningen ingeschreven in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel of van de littera die betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

Art. 9. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds et comptes inscrits au titre IV du tableau annexé à la présente loi est indiqué en regard du numéro de l'article ou du littéra se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et les comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables qui ont opéré les recettes sont désignés par l'indice C.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé jeudi au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen donderdag over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES CLASSES MOYENNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN MIDDENSTAND VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi ajustant le budget du ministère des Classes moyennes de 1984.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Middenstand voor 1984.

Bij de begrotingstabel stelt de regering volgende amendementen voor:

« TITEL I. — Lopende uitgaven

Sectie 31. — Eigenlijk departement

Hoofdstuk I. — Consumptieve bestedingen

§ 1. Lonen en sociale lasten

Een artikel 11.05 in te voegen, luidende:

« Art. 11.05. Allerhande uitgaven voor maatschappelijk dienstbetoon (blz. 9). Een bijkrediet lopend jaar uit te trekken van 300 000 frank (verhoging 300 000 frank) en een bijkrediet vroegere jaren uit te trekken van 800 000 frank (verhoging 800 000 frank). »

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

« Art. 12.02. Verbruiksuitgaven, enz. (blz. 9). Het bijkrediet lopend jaar van 300 000 frank te brengen op 3 700 000 frank (vermeerdering 3 400 000 frank) en het bijkrediet vroegere jaren van 700 000 frank te brengen op 7 300 000 frank (vermeerdering 6 600 000 frank). »

Art. 12.03. Uitgaven voor energieverbruik (blz. 9). Een bijkrediet van 200 000 frank uit te trekken (vermeerdering 200 000 frank) en het bijkrediet vorige dienstjaren van 6 600 000 frank te brengen op 7 200 000 frank (vermeerdering 600 000 frank). »

« TITRE I. — Dépenses courantes

Section 31. — Département proprement dit

Chapitre I. — Dépenses de consommation

§ 1. Salaires et charges sociales

Insérer un article 11.05 rédigé comme suit:

« Art. 11.05. Dépenses diverses de service social (p. 9). Prévoir un crédit supplémentaire année courante de 300 000 francs (augmentation 300 000 francs) et prévoir un crédit supplémentaire années antérieures de 800 000 francs (augmentation 800 000 francs). »

§ 2. Achat de biens non durables et de services

« Art. 12.02. Dépenses de consommation, etc. (p. 9). Porter le crédit

supplémentaire année courante de 300 000 francs à 3 700 000 francs (augmentation de 3 400 000 francs) et porter le crédit supplémentaire années antérieures de 700 000 francs à 7 300 000 francs (augmentation de 6 600 000 francs).

Art. 12.03. Dépenses énergétiques (p. 9). Prévoir un crédit supplémentaire année courante de 200 000 francs (augmentation de 200 000 francs) et porter le crédit supplémentaire années antérieures de 6 600 000 francs à 7 200 000 francs (augmentation de 600 000 francs). »

De stemming over deze amendementen is aangehouden.

Le vote sur ces amendements est réservé.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des autres articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de andere artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents nos 6-XIII-1 à 3, session 1984-1985, du Sénat.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stukken nrs. 6-XIII-1 à 3, zitting 1984-1985, van de Senaat.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés:

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten ingeschreven onder titel I, lopende uitgaven, van de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1984, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken):

Aanpassingen	Niet-gesplitste kredieten
TITEL I	—
Lopende uitgaven	
Bijkredieten voor het lopend jaar	3,9
Verminderingen	—
Bijkredieten voor vroegere begrotingsjaren	8,0

I. Ajustements des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au titre I, dépenses courantes, du budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1984 sont ajustés suivant les données détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs):

Ajustements	Crédits non dissociés
TITRE I	—
Dépenses courantes	
Crédits supplémentaires de l'année courante	3,9
Réductions	—
Crédits supplémentaires pour années budgétaires antérieures	8,0

De stemming over dit artikel is aangehouden.

Le vote sur cet article est réservé.

Artikel 2 luidt:

II. Diverse bepalingen

Art. 2. De bijkredieten voor vroegere jaren die opgesomd worden in de bij deze wet gevoegde tabel worden bij het begrotingsjaar 1983 gehecht.

II. *Dispositions diverses*

Art. 2. Les crédits supplémentaires pour années antérieures détaillés au tableau annexé à la présente loi sont rattachés à l'année budgétaire 1983.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

Art. 3. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 4. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé jeudi aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij gaan donderdag over tot de aangehouden stemmingen alsmede over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Collega's, hiermede besluiten wij onze werkzaamheden van vandaag. Morgen beginnen wij met de behandeling van het ontwerp van wet tot hervorming van het bedrijfsrevisoraat.

PROPOSITION DE LOI — VOORSTEL VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — M. Trussart a déposé une proposition de loi modifiant les articles 170 et 171 du Code électoral et les articles 57 et 58 de la loi électorale.

De heer Trussart heeft ingediend een voorstel van wet houdende wijziging van de artikelen 170 en 171 van het Kieswetboek en van de artikelen 57 en 58 van de gemeentekieswet.

Cette proposition de loi sera traduite, imprimée et distribuée.

Dit voorstel van wet zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Le Sénat se réunira demain 13 février 1985, à 10 heures.

De Senaat vergadert opnieuw morgen 13 februari 1985, te 10 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 18 h 35 m.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 18 u. 35 m.*)

1540